

ریاضی و آمار

۱ مجموع مجذورات ۱۱ داده آماری برابر ۲۲۰۰ و میانگین آن‌ها برابر ۱۴ است، واریانس کدام است؟

(۲) ۳

(۱) ۲

(۴) ۵

(۳) ۴

۲ با افزودن کدام عدد به عبارت $\frac{1}{4} + 6x + 4x^2$ ، مربع دوجمله‌ای حاصل می‌شود؟

(۲) ۲

(۱) ۱

(۴) $\frac{6}{4}$ (۳) $\frac{1}{16}$

۳ معادله $(x^2 - a)^2 = 9$ دارای چهار جواب است. مجموعه مقادیر قابل قبول a کدام است؟

(۲) $a > 3$ (۱) $a > -3$ (۴) $a < -3$ (۳) $a < 3$

۴ حاصل هم‌ارزی زیر کدام است؟

$\sim r \wedge \sim (\sim s \wedge r) \equiv ?$

(۲) $\sim s$ (۱) s (۴) $\sim r$ (۳) r

۵ اگر $f: A \rightarrow B$ و $A = \{-2, -1, 0, 1, 2\}$ باشد، در این صورت برد تابع f کدام است؟

(۲) $\{-3, 0, 3\}$ (۱) $\{-3, -1, 0, 1, 3\}$ (۴) $\{-1, 0, 3\}$ (۳) $\{-1, 0, 1\}$

(۱) - اگر n^2 طبیعی فرد باشد، آن گاه n فرد است.

- ۳ عددی فرد است.

نتیجه: 3^2 عددی فرد است.

(۲) - اگر a گنگ و $b \neq 0$ گویا باشد، آن گاه ab گنگ است.

$$a = \sqrt{12} \text{ و } b = -\frac{1}{4}$$

نتیجه: $-\sqrt{3}$ عددی گنگ است.

(۳) - هر مربعی مستطیل است.

- هر مستطیلی متوازی الاضلاع است.

نتیجه: هر مربعی متوازی الاضلاع است.

(۴) - مجموع دو عدد زوج همواره زوج است.

$$a = 3 \text{ و } b = 5$$

نتیجه: $a + b$ زوج است.

۷ اگر ضابطه $f(x) = 2x^2 - 6x + 1$ به صورت $f(x) = 2(x - m)^2 + n$ نوشته شود، $m + n$ کدام است؟

(۱) $\frac{7}{2}$	(۲) $\frac{4}{3}$
(۳) -3	(۴) -2

۸ مربع مجموع سه عدد متوالی طبیعی برابر 324 است، مجموع سه عدد کدام است؟

(۱) 18	(۲) 24
(۳) 15	(۴) 8

۹ ارزش گزاره "چنین نیست که x عدد زوج و بزرگتر از 120 باشد." با کدام یک از گزاره های زیر برابر است؟

(۱) x عدد فرد و کوچکتر از 120 است.	(۲) x عدد زوج و کوچکتر از 120 است.
(۳) x عدد زوج یا کوچکتر مساوی 120 است.	(۴) x عدد فرد یا کوچکتر مساوی 120 است.

۱۰ اگر p و q دو گزاره دلخواه باشند، در این صورت هم ارز گزاره $(p \vee q) \Rightarrow (p \wedge q)$ کدام است؟

(۱) $q \Rightarrow p$	(۲) $p \Rightarrow q$
(۳) $p \Leftrightarrow q$	(۴) $(p \Rightarrow q) \vee (q \Rightarrow p)$

۱۱ اگر دامنه و برد تابع $f = \{(1, b), (a, 1), (2, c)\}$ برابر باشند به شکلی که $f(2) = f(a)$ ، حداقل مقدار $a + b + c$ کدام است؟

(۱) 5	(۲) 6
(۳) 4	(۴) 1

اگر $3 = 6x - \frac{2}{3x}$ باشد، حاصل $\frac{4}{9x^2} + 36x^2$ کدام است؟

(۲) ۱۷

(۱) ۹

(۴) ۱۸

(۳) ۲۰

اگر x از بازه $(-\infty, -2)$ انتخاب شود، در این صورت نمودار تابع $f(x) = |x + a| + 1$ پایین‌تر از نیمساز ناحیه دوم و چهارم قرار می‌گیرد. حاصل $f(-2)$ کدام است؟

(۲) $\frac{1}{2}$ (۱) $-\frac{1}{2}$

(۴) ۲

(۳) -۲

چه عددی را به طرفین $x - \sqrt{\frac{3 - \sqrt{5}}{2}}x = 0$ اضافه کنیم تا بتوانیم با روش مربع کامل آن را حل کنیم؟

(۲) $\frac{3 - \sqrt{5}}{8}$ (۱) $\frac{3 - \sqrt{5}}{4}$ (۴) $\frac{3 + \sqrt{5}}{2}$ (۳) $\sqrt{\frac{3 - \sqrt{5}}{2}}$

مجموع معکوس دو عدد زوج طبیعی متوالی برابر $\frac{5}{12}$ است. مجموع مجذور عدد بزرگ‌تر با جذر عدد کوچک‌تر کدام است؟

(۲) ۴۰

(۱) ۵۲

(۴) ۳۶

(۳) ۳۸

در یک جامعه آماری نرخ بیکاری ۱۰ درصد و جمعیت فعال ۳۰ میلیون نفر هستند. تعداد شاغلین چندبرابر تعداد بیکاران این جامعه آماری است؟

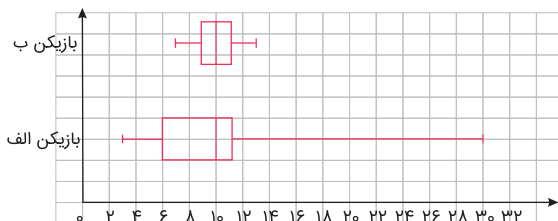
(۲) ۱۲

(۱) ۶

(۴) ۳

(۳) ۹

نمودار جعبه‌ای امتیازهای دو بازیکن بسکتبال در زیر رسم شده است. عملکرد کدام بازیکن بهتر بوده است؟

(۱) الف

(۲) ب

(۳) عملکرد یکسان

(۴) نمی‌توان اظهارنظر کرد.

باتوجه به جدول زیر برای تخمین مقدار y در $x = 11$ به کمک درونیابی خطی، معادله $y = 2x + m$ به دست آمده است. مقدار $k - m$ کدام است؟

x	۱۰	۱۲	۱۴
y	$2k - 4$	۲۰	۳۰

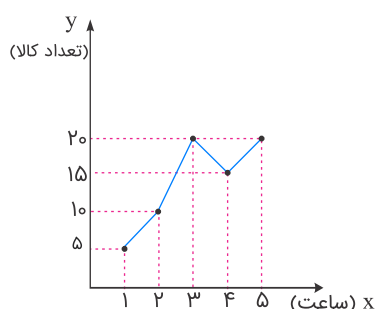
(۲) ۶

(۱) -۴

(۴) ۱۴

(۳) ۱۰

در نمودار سری زمانی زیر به کمک برون‌یابی خطی، تعداد کالا در $x = 6$ را به دست می‌آوریم. اگر تعداد واقعی کالا در ساعت ۶ برابر ۲۵ باشد، خطای برون‌یابی کدام است؟

(۱) صفر

(۲) ۵/۵

(۳) ۱

(۴) ۲

مساحت سطح محصور به نمودار تابع $f(x) = |x - 1| + 1$ و تابع ثابت $g(x) = 5$ کدام است؟

(۲) ۱۶

(۱) ۲۰

(۴) ۸

(۳) ۱۰

اقتصاد

عبارت "می‌توان از خدمات بانکداری الکترونیک استفاده کرد" مربوط به کدام گزینه است؟

(۲) مزایای سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت

(۱) مزایای سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت

(۴) معایب سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت

(۳) معایب سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت

درستی و نادرستی عبارت‌ها در کدام گزینه به درستی آمده است؟

(الف) با کاهش تولید و پدید آمدن رکود، کارفرمایان کمتری مورد نیاز است و سرمایه کمتری مورد استفاده قرار می‌گیرد.

(ب) از منابع بیکاری برای تولید هیچ چیز استفاده نمی‌شود.

(ج) بیکاری بعضی از کارگرها از جمله دلایل قرار گرفتن کشور در درون مرز امکانات تولید است.

(د) از جمله عواملی که باعث می‌شود نرخ بیکاری از مقدار واقعی‌اش فاصله بگیرد، به حساب نیاوردن افرادی است که از جستجوی شغل دلسرد شده‌اند.

(۲) درست - نادرست - نادرست - درست

(۱) نادرست - درست - درست - درست

(۴) درست - درست - درست - نادرست

(۳) نادرست - نادرست - نادرست - درست

کارآفرین برای ..... نیاز به ..... دارد.

- (۱) شروع فعالیت اقتصادی - ابتکار عمل
(۲) زنده نگه داشتن کسب و کار - کار و تلاش زیاد
(۳) شروع فعالیت اقتصادی - کار و تلاش زیاد
(۴) زنده نگه داشتن کسب و کار - ابتکار عمل

منحنی عرضه برای یک کالای عادی را در نظر بگیرید، این منحنی چگونه است؟

- (۱) از راست به چپ مساوی
(۲) از چپ به راست نزولی
(۳) از راست به چپ صعودی
(۴) از چپ به راست صعودی

ستون دوم جدول زیر نشان دهنده چه چیزی می تواند باشد؟

؟	قیمت به ریال
۸	۱۰۰
۹	۲۰۰
۱۰	۳۰۰
۱۲	۴۰۰
۱۴	۵۰۰

- (۱) مقدار تقاضای کالا
(۲) مقدار عرضه کالا
(۳) هم می تواند تقاضا باشد، هم عرضه
(۴) قابل تشخیص نیست.

کدام مورد بیانگر خطای محاسبه مجدد است؟

- (۱) ارزش پولی
(۲) کالا و خدمات واسطه ای
(۳) کالا و خدمات
(۴) داخل مرزهای یک کشور

باتوجه به جدول زیر به سوالات زیر پاسخ دهید.

سهم دهک اول	۲ درصد
سهم دهک دوم	۳ درصد
سهم دهک سوم	۵ درصد
سهم دهک چهارم	۷ درصد
سهم دهک پنجم	؟
سهم دهک ششم	۱۱ درصد
سهم دهک هفتم	؟
سهم دهک هشتم	۱۴ درصد
سهم دهک نهم	۱۵ درصد
سهم دهک دهم	؟
۱۰۰ درصد جمعیت کشور	۱۰۰ درصد درآمد ملی

۲۷ سهم دهک های پنجم، هفتم، دهم چند درصد است اگر تفاوت سهم دهک پنجم و ششم ۲ درصد و تفاوت سهم دهک های دوم و هفتم ۹ درصد باشد (از راست به چپ)؟

(۲) ۸ درصد - ۱۱ درصد - ۲۲ درصد

(۱) ۹ درصد - ۱۲ درصد - ۲۲ درصد

(۴) ۷ درصد - ۱۱ درصد - ۲۲ درصد

(۳) ۲ درصد - ۹ درصد - ۲۲ درصد

۲۸ اگر مجموع جمعیت افراد دهک های سوم تا ششم ۴۰ میلیون نفر باشد جمعیت کل کشور چند میلیون نفر است؟

(۲) ۷۰ میلیون نفر

(۱) ۱۰۰ میلیون نفر

(۴) هیچ کدام

(۳) ۶۰ میلیون نفر

۲۹ اگر درآمد ملی معادل ۶۰,۰۰۰ میلیارد باشد سهم دهک های اول، دوم و نهم چند میلیارد دلار است؟

(۲) ۱۸۰۰ - ۱۲۰۰ - ۹۰۰۰

(۱) ۱۲۰۰۰ - ۱۸۰۰۰ - ۶۰۰۰

(۴) ۱۲۰۰ - ۱۸۰۰ - ۹۰۰۰

(۳) ۵۰۰۰ - ۷۰۰۰ - ۹۰۰۰

(۱) برای تولید کالا و خدمات باید، به سراغ منابع کمیاب برویم.

(۲) منابع کمیاب تولید اولین امکانات ما برای تولید کار و خدمات هستند.

(۳) منابع کمیاب را می‌توان، عوامل تولید دانست.

(۴) منابع تولید فقط طبیعت به دست می‌آید.

کدام گزینه پاسخ مناسبی برای پرسش زیر نیست؟

"از نظر اقتصاددانان چه در عرصه داخلی و چه در عرصه خارجی چگونه می‌توان مثل یک گروه موفق عمل کرد؟"

(۱) توانایی و قابلیت‌های بازیگران به‌خوبی رشد کرده باشد.

(۲) در تولیداتی که مزیت نسبی دارند آن‌ها را با کیفیت‌تر و کم‌هزینه‌تر وارد کنند.

(۳) همکاری در مهم‌افزایی بیشتر بین بازیگران شکل گرفته باشد.

(۴) فعالیت‌هایشان به گونه‌ای باشد که فعالیت یکدیگر را خنثی نکنند.

"اینکه برخی افراد بدون دانشی و نیاز به لپ‌تاپ با سیستم بسیار پیشرفته برای خرید آن اقدام می‌کنند و درواقع این خرید مناسبی برای آن‌ها نیست، بلکه آن‌ها برای رفع نیاز خود می‌توانند که لپ‌تاپ با سیستم ساده‌تر بگیرند که بسیار هم ارزان‌تر است." مربوط به کدام مرحله از مراحل خرید مقایسه‌ای می‌باشد؟

(۱) تعریف مسئله

(۲) فهرست گزینه‌ها

(۳) ارزیابی

(۴) تعیین معیارها

کدام مورد جزء عملکردهای دولت در بهبود بازار نیست؟

(۱) حمایت از حقوق مالکیت

(۲) اجرای قراردادها

(۳) وضع قوانین و مقررات ویژه جهت دادن اطلاعات لازم برای مبادله

(۴) دریافت مالیات‌های مستقیم و غیرمستقیم

درآمد ماهیانه فردی ۵/۰۰۰/۰۰۰ تومان می‌باشد و نوع ثابت مالیات سالیانه ۸٪ است. مالیات سالیانه این شخص کدام گزینه است؟

(۱) ۴/۵۰۰/۰۰۰

(۲) ۴/۸۰۰/۰۰۰

(۳) ۴۰۰/۰۰۰

(۴) ۴/۲۰۰/۰۰۰

رونق و آبادانی اقتصاد ایران را تا ..... حکومت صفویه می‌توان از زیربناها و عمران بندرها، بازارها، مدارس علمی، کاروانسراها، مساجد باقی‌مانده و فعالیت‌های خیریه‌ها درک کرد؛ و دوران ضعف حکومت صفویه با چه چیزی مصادف بود؟

- ۱) اوایل - تغییر و تحول در اروپا و شکل‌گیری قدرت‌های بزرگ در آن قاره
- ۲) اواسط - تغییر و تحول در اروپا و شکل‌گیری قدرت‌های بزرگ در آن قاره
- ۳) اوایل - تغییر و تحول در اروپا و شکل‌گیری قدرت‌های ضعیف در آن قاره
- ۴) اواسط - تغییر و تحول در اروپا و شکل‌گیری قدرت‌های بزرگ در آن قاره

عبارت کدام گزینه مبین پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) کدام گزینه در ارتباط با پیامدهای استفاده از پول‌های فلزی درست است؟

ب) عبارت "در دوران تمدن اسلامی کارگری در بلخ رسید صرافی اسلامیل (استانبول) را می‌گرفت." در ارتباط با کدام نوع از انواع پول است؟

- ۱) پیدایش صنعت بخار و هوانوردی (ب) پول فلزی
- ۲) گسترش دریانوردی و حمل‌ونقل (ب) پول فلزی
- ۳) پیدایش صنعت بخار و هوانوردی (ب) پول کاغذی
- ۴) گسترش و دریانوردی و حمل‌ونقل (ب) پول کاغذی

کدام گزینه به‌درستی زمان اهداف کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت را بیان کرده است؟ (به ترتیب از راست به چپ)

- ۱) کمتر از ۲ ماه - از ۲ ماه تا ۳ سال - سه سال و یا بیشتر
- ۲) از ۲ ماه تا ۳ سال - سه سال یا کمی بیشتر - پنج سال
- ۳) بیشتر از ۲ ماه - از ۶ ماه تا ۳ سال - بین سه تا چهار سال
- ۴) بیشتر از ۶ ماه - از یک سال تا ۳ سال - بین ۳ تا ۵ سال

فرض کنید برای پر کردن اوقات فراغت خود سه انتخاب را به ترتیب علاقه در نظر می‌گیرید (مطالعه درس اقتصاد - رفتن به سینما - بازی تنیس) هزینه فرصت این انتخاب چیست؟

- ۱) رفتن به سینما که آن را از دست داده‌ایم.
- ۲) منافی از مطالعه درس اقتصاد کسب می‌شود.
- ۳) از دست دادن زمان برای بازی تنیس و محرومیت از مطالعه درس اقتصاد
- ۴) از دست دادن زمان برای مطالعه درس اقتصاد و محروم شدن از رفتن به سینما

چند مورد از عبارت زیر ناصحیح نیست؟

- الف) مراحل راه‌اندازی تعاونی‌ها با شرکت‌ها کاملاً مشابه است.
- ب) در تعاونی‌ها هرکدام از اعضاء بر اساس سرمایه‌ای که در تعاونی آورده‌اند حق رأی دارند.
- ج) توزیع سود احتمالی در پایان دوره به نسبت حق رأی هر عضو است.
- د) در تعاونی تولید، تعدادی تولیدکننده جهت بهره‌مندی از مزایای فعالیت‌های تولیدی با مقیاس بزرگ، گرد هم می‌آیند و با اقدامات جمعی منفعت خود را بیشینه می‌کنند.

- ۱) ۲ مورد
- ۲) ۳ مورد
- ۳) ۱ مورد
- ۴) هیچ مورد

گاهی اوقات از دست دادن شغل به دلیل تغییرات در فناوریهای صنعتی و رویه‌های تولید نیست، بلکه عواملی همچون ..... و ..... و یا ..... عده‌ای را از کار، بیکار می‌کند. در این صورت تولیدات شرکت‌ها و کارخانه‌ها کاهش می‌یابد و اقتصاد کشور گرفتار ..... می‌شود.

- (۱) ضعیف بودن ساختار اقتصادی - قاچاق - واردات بی‌رویه - تحریم‌های اقتصادی - رکود
- (۲) نبود مواد اولیه - قاچاق - بی‌رونق بازار - تحریم‌های اقتصادی - رکود
- (۳) فقر اقتصادی مردم - واردات کالا - عدم استقبال مردم - نبود صادرات - تورم
- (۴) وابستگی اقتصادی - واردات مواد اولیه - فقر اقتصادی - فساد دولتی - تورم

علوم و فنون ادبی

قافیه کدام بیت بر اساس قاعده "۲" آمده است؟

- (۱) نفس باد بهاران چمن‌آرای خوشی است   سایه ابر عجب دام تماشای خوشی است
- (۲) رزق ما روشندان چون مه ز پهلوی خود است   گر نمی در ساغر ما هست از جوی خود است
- (۳) عالم مگار با ارباب عقبی دشمن است   این چه خس‌پوش با دل‌های بینا دشمن است
- (۴) صدف بحر بقا سینه درویشان است   گوهر آن، دل بی‌کینه درویشان است

کدام بیت با عبارت زیر اشتراک مفهومی ندارد؟

"ارادت بی‌چون یکی را از تخت شاهی فروآرد و دیگری را در شکم ماهی نکو دارد."

- (۱) فروماندگان را به رحمت قریب   تضرع‌کنان را به دعوت مجیب
- (۲) کلاه سعادت یکی بر سرش   گلیم شقاوت یکی در برش
- (۳) گلستان کند آتشی بر خلیل   گروهی بر آتش برد ز آب نیل
- (۴) یکی را به سر برنهد تاج بخت   یکی را به خاک اندر آرد ز تخت

در کدام گزینه شاعر دو بار از آرایه جناس همسان بهره برده است؟

- (۱) به هر دردی که درمانم همان دردم دوا باشد   که هم درمان من درد است و هم درد است درمانم
- (۲) به وفای تو درآمیخت چنان آب و گلم   که دمد بعد وفات از گل من بوی وفات
- (۳) پیران چنگ پشت و جوانان چنگ زلف   در چنگ جام باده و در گوش بانگ چنگ
- (۴) آسان گذران کار جهان گذران را   زیرا که جهان خواند خردمند جهان را

در چند مورد از ابیات زیر قافیه درونی مشهود است؟

- (الف) کنج مساجد عام را میخانه را دُرْدآشام را
 (ب) یاد ایّامی که خوردم باده‌ها با چنگ و نی
 (ج) می آفتاب زرفشان جام بلورش آسمان
 (د) آنچه من در بزم شوق آورده‌ام دانی که چیست
 (هـ) گر آن قدح روشن جان است نهان از تن
 (و) آنجا که همی‌پویی زان است کز او سیری
- این پخته را آن خام را کاندرازل رفت این قَلَم
 جام می در دست من مینای می در دست وی
 مشرق کف ساقیش دان مغرب لب یار آمده
 یک چمن گل یک نیستان ناله یک خمخانه می
 پنهان نتوان کردن مستی و خرابی را
 زانجا که گریزانی جز لطف پیایی نی

(۱) دو (۲) سه

(۳) چهار (۴) پنج

کدام بیت، بر اساس قاعده و تبصره "۱" قافیه سروده شده است؟

- (۱) رفتی و نام تو ز زبانم نمی‌رود و اندیشه تو از دل و جانم نمی‌رود
 (۲) از پسته تنگ خود آن یار شکر بوسه دوشم به لب شیرین جان داد به هر بوسه
 (۳) زهی خورشید را داده رخ تو حسن و زیبایی در لطف تو کس بر من نبندد گر تو بگشایی
 (۴) میر من خوش می‌روی کاندرا سر و پا میرمت خوش خرامان شو که پیش قد رعنا میرمت

همه گزینه‌ها به جز گزینه ..... در داشتن یکی از ویژگی‌های زبانی شعر سبک شعر خراسانی مشترک هستند.

- (۱) کنون چون به باغ اندرون بگذری به جز نار و سیب و بهی ننگری
 (۲) به دیدار او بر فلک ماه نیست به بالای او بر زمین شاه نیست
 (۳) چه دینار بر چشم او بر چه خاک به رزم و به بزم اندرش نیست باک
 (۴) نشسته به در بر گران‌مایگان به پرده درون جای پرمایگان

کدام ابیات "فاقد" ردیف است؟

- (الف) من قصه خویشتن بدو چون گویم ترک است و به چوگان بزند چون گویم
 (ب) تنگ شد از غم دل، جای به من یک دل و این همه غم وای به من
 (ج) مشو تا توانی ز رحمت بری که رحمت برندت چو رحمت بری
 (د) گدایی که بر خاطرش بند نیست به از پادشاهی که خرسند نیست
 (هـ) خوش آن که نگاهش به سرو پای تو باشد آیین صفت محو تماشای تو باشد

(۱) ب - ج - د (۲) ب - د - ه

(۳) الف - ج - د (۴) الف - ج - ه

قافیه در کدام بیت "یک گروه قیدی" است؟

- (۱) ای تاب داده گیسو حالی است بر دل من از تاب بی حسابت وز پیچ بی شماره
- (۲) آشفته‌گان عشقت گیرم که جمع گردند جمع از کجا توان کرد دل‌های پاره‌پاره
- (۳) با این سپاه مژگان از خانه گر درآیی تسخیر می‌توان کرد شهری به یک اشاره
- (۴) از لعل و چشمت آخر دیدی که شد فروغی ممنون به یک تبسم، قانع به یک نظاره

در همهٔ گزینه‌ها به جز گزینهٔ ..... عیب قافیه وجود دارد.

- (۱) چیست عالم سایه‌بان حضرتش کیست آدم پاسبان حضرتش
- (۲) دیدن دیده فزاید عشق را عشق در دیده فزاید صدق را
- (۳) همه دشت یکسر خروشان شدند چو بر آتش تیز جوشان شدند
- (۴) برخیز و مخور غم جهان گذران بنشین و دمی به شادی گذران

کدام بیت دارای ردیف است؟

- (۱) آتش است این بانگ نای و نیست باد هرکه این آتش ندارد نیست باد
- (۲) دوش از در میخانه کشیدند به دوشم تا روز جزا مست ز کیفیت دوشم
- (۳) غم خویش در زندگی خور که خویش به مرده نپردازد از حرص خویش
- (۴) تا یافته‌ام وصل تو در کینهٔ خویشم مشتاق همان حسرت دیرینهٔ خویشم

در کدام بیت، قافیه "غلط" است؟

- (۱) پس این پیر از آن طفل نادان‌ترست که از بهر مردم به طاعت درست
- (۲) مرا چون خلیل آتشی در دل است که پنداری این شعله بر من گل است
- (۳) با مسلمانان گفت جان بر کف بنه هرچه از حاجت فزون داری بده
- (۴) به نزدیک من شب‌رو راهزن به از فاسق پارسا پیرهن

کدام گزینه "ذوقافیتین" است؟

- (۱) محرم دل کو؟ که سرایم غمی هم‌نفسی کو؟ که برآرم دمی
- (۲) صاف سلوکش همه آرایش است رفتن از این مرحله آسایش است
- (۳) خاک‌نشینی است حزن آخرت خاک نهاده است به بالین سرت
- (۴) ای دل افسرده خروشت کجاست خامشی از زمزمه جوشت کجاست

در ابیات کدام گزینه آرایهٔ موازنه به کار رفته است؟

- الف) هرکجا حزمش کند خلوت زمانه پرده‌دار   هرکجا عزمش دهد فرمان قضا فرمان‌پذیر
 ب) ای تو را در حبس طاعت هم وضع و هم شریف   وی تو را در تخت منت هم صغیر و هم کبیر
 ج) چون شفق در خون تپیده چون گلم خونین جگر   چون هلالم قد خمیده چون سحابم اشک‌بار
 د) پیش عزمش باد در بالا به واجب ایستاد   پیش حزمش کوه در پستی به نادانی نشست
 هـ) مانده‌ام تا از درت محروم ای بحر کرم   گشته‌ام تا از برت مهجور ای کوه وقار
 و) سبزه را افزاخت قامت از نم فیض هوا   لاله را افروخت عارض از دم گرم بهار

۱) الف، ج، هـ   ۲) ب، ج، الف

۳) د، هـ، و   ۴) ب، هـ، و

مفهوم کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

- ۱) عاشقان را درد و داغ عشق باغ دلگشاست   عشق از آتش سنبل و ریحان برون می‌آورد
 ۲) با اهل درد کار بود داغ عشق را   بر هر گلی که عطر ندارد گداز نیست
 ۳) از درد و داغ عشق دلت آب اگر شود   فارغ ز خلد و چشمهٔ کوثر کند تو را
 ۴) هرکه چون "صائب" شود قانع به درد و داغ عشق   بی‌نیاز از لالهٔ دامان الوندش کنند

همهٔ موارد از ویژگی‌های عمدهٔ نثر فارسی در سبک عراقی است؛ به جز:

- ۱) حذف افعال به قرینه - کاربرد لغات مهجور
 ۲) رواج نثر داستانی، تمثیلی و عرفانی - اطناب
 ۳) استفاده از آرایه‌های ادبی در نثر - استفاده از ترکیبات دشوار
 ۴) کاربرد فراوان آیات، احادیث و اشعار در متن - کوتاهی جملات

قاعدهٔ قافیه در مقابل کدام بیت، "غلط" آمده است؟

- ۱) ای برادر بشنوی رمزی ز شعر و شاعری   تا ز ما مشتی گدا کس را به مردم نشمری (قاعدهٔ ۲)
 ۲) چون من به ره سخن فراز آیم   خواهم که قصیده‌ای بیاورم (قاعدهٔ ۲)
 ۳) اگر محوّل حال جهانیان نه قضاست   چرا مجاری احوال برخلاف رضاست (قاعدهٔ ۱)
 ۴) در پای تو تا زلف چلیپای تو افتاد   بس دل که از این سلسله در پای تو افتاد (قاعدهٔ ۱)

تعداد جناس‌های به‌کاررفته در کدام بیت بیشتر است؟

- ۱) باد چون باد خزان زریاش دست دوست   باد چشم دشمنت در بار چون ابر بهار
 ۲) گر عمر من وفا کند ای ترک تندخوی   چندان وفا کنم که تو ترک جفا کنی
 ۳) ز کوه قاف اگر باشد شکوه سلطنت افزون   پر کاهی ندارد وزن در میزان درویشان
 ۴) تا خزان آورد روی خویش سوی باغ و راغ   ابر یک ساعت نجست از تعبیه کردن فراغ

در کدام بیت، حروف قافیه، طبق قاعدهٔ "۲" (مصوت + دو صامت) آمده است؟

- (۱) چون ندارم من قبول و رشد غیب   خلق را رد می‌کنم از خود به عیب
- (۲) جان نیاید در نشاط الا که بر بوی حبیب   تا گل رنگین نیاید خوش نالند عندلیب
- (۳) هر آن حدیث که از عشق می‌کنند روایت   خلاصهٔ سخن است آن و مابقی است حکایت
- (۴) من خاک پای آن گسَم کاو خون ساغر می‌خورد   تا راز دل ساغر چرا هر دم به لب می‌آورد

ابیات زیر از کیست و در چه قرنی سروده شده است؟

- "به هوا درنگر که لشکر برف   چون کند اندر او همی پرواز
راست همچون کبوتران سپید   راه‌گم‌کردگان ز هیبت باز"

- (۱) انوری - ششم
- (۲) آغا جی - چهارم
- (۳) ناصر خسرو - پنجم
- (۴) جمال‌الدین عبدالرزاق اصفهانی - ششم

در متن زیر چند مورد نادرست وجود دارد؟

"با خروج شعر از دربارها و ورود آن به خانقاه‌ها دامنهٔ موضوعات آن محدود شد و بر دشواری بیان، قدرت عواطف، عمق افکار و اندیشه‌هایی که موضوع شعر پارسی بود، افزوده شد و خانقاه‌ها در شمار پشتیبانان و پناهگاه‌های شعر فارسی درآمدند؛ و بدبینی شاعران نسبت به دنیا و شکایت از روزگار و طرح نابسامانی‌های اجتماعی و ناخرسندی فرزندگان از اوضاع زمانهٔ خویش از مضامین برجستهٔ شعر این دوره است."

- (۱) یک
- (۲) دو
- (۳) سه
- (۴) چهار

در کدام بیت هر سه آرایهٔ "تشبیه، استعاره، کنایه" وجود دارد؟

- (۱) تو قلّهٔ خیالی و تسخیر تو محال   بخت منی که خوابی و تعبیر تو محال
- (۲) بعد یک عمر قناعت دگر آموخته‌ام   عشق گنجی است که افزونی‌اش از انفاق است
- (۳) چون که گل رفت و گلستان درگذشت   نشنوی زان پس ز بلبل سرگذشت
- (۴) به صحرای هوس تا کی دلا سر در هوا گردی؟   نمی‌بینی رهی، ترسم که گم گردی چو واگردی

در تمام ابیات همهٔ ارکان تشبیه وجود دارد، به جز:

- (۱) در غمش چون دانهٔ نار است آب چشم من   وز لبش کام روانم ناردانی بیش نیست
- (۲) مرغان چمن باز چو من عاشق و مستند   کان نرگس مست و گل خندان من اینجاست
- (۳) خورشید را به روی تو تشبیه چون کنم   کاو همچو بندگان بدهد بوسه بر جناب
- (۴) پروای سرد و گرم خزان و بهار نیست   آن را که همچو سرو و صنوبر قبا یکی است

"هرچند چو گل گوش فکندیم در این باغ حرفی که برد راه به جایی نشنیدیم"

- (۱) تشبیه - مجاز - کنایه - استعاره
(۲) تشبیه - تشخیص - جناس - حس‌آمیزی
(۳) استعاره - مراعات نظیر - تشخیص - ایهام
(۴) مجاز - ایهام - حس‌آمیزی - مراعات نظیر

در کدام ابیات، تشبیه و استعاره هر دو به کار رفته است؟

- (الف) شب وصال تو چون باد بی‌وصال بود غم فراق تو گویی هزار سال بود
(ب) روح ز تو خوبتر به خواب نبیند چشم فلک چون تو آفتاب نبیند
(ج) پیوند روح می‌کند این باد مشک‌بیز هنگام نوبت سحر است ای ندیم خیز
(د) جان‌ها ز دام زلف چو بر خاک می‌فشاند بر آن غریب ما چه گذشت ای صبا بگو

- (۱) الف - ب
(۲) الف - ج
(۳) ب - د
(۴) ج - د

انتساب چند اثر به پدیدآورنده آن "غلط" آمده است؟

(مجالس‌المؤمنین: شیخ بهایی) (حبیب السیر: خواند میر) (جامع عباسی: اسکندر بیگ ترکمان) (عین‌الحیات: علی بن حسین واعظ کاشفی) (محاکمة اللّغتين: سلطان حسین بایقرا) (تحفة الاحرار: جامی) (صد پند: خواجه عبدالله انصاری) (المعجم فی معاییر اشعار العجم: شمس قیس رازی) (رسالة دلگشا: عبید زاکانی) (عشاق‌نامه: فخرالدین عراقی)

- (۱) سه
(۲) چهار
(۳) پنج
(۴) شش

نثر هریک از آثار زیر، به ترتیب، چگونه است؟

"شرفنامه بدلیسی، محبوب‌القلوب، احسن‌التواریخ، دارا شکوه"

- (۱) مصنوع، ساده، بینابین، ساده
(۲) ساده، بینابین، مصنوع، ساده
(۳) ساده، بینابین، ساده، مصنوع
(۴) ساده، مصنوع، بینابین، ساده

بیت زیر، دارای کدام آرایه‌ها است؟

"ناله زیر و زار من، زارتر است هر زمان بس که به هجر می‌دهد عشق تو گوشمال من"

- (۱) استعاره، مجاز، جناس، ایهام
(۲) کنایه، مجاز، تشبیه، حسن تعلیل
(۳) کنایه، تشبیه، حسن تعلیل، واج‌آرایی
(۴) استعاره، کنایه، جناس، واج‌آرایی

آرایه‌های "استعاره، کنایه، جناس تام، تشخیص" تماماً در کدام بیت آمده است؟

- (۱) ای رخت آینه جان، می چون زنگ بیار تا ز آینه خاطر ببرد زنگ مرا
(۲) مطرب آهنگ چنین تیز چه گیری که کند جان شیرین به لب لعل تو آهنگ مرا
(۳) نشد از گوش دلم زمزمه نغمه چنگ تا عنان دل شیدا بشد از چنگ مرا
(۴) من که بر سنگ زدم شیشه تقوا و ورع محتسب بهر چه بر شیشه زند سنگ مرا

در همه ابیات، آرایه "تشبیه و استعاره" یافت می‌شود؛ به جز:

- (۱) پرده بردار ای قمر پنهان مکن تنگ شکر
تا بر سیمین تو احوال ما زرین کند
- (۲) مشک و عنبر گر ز مشک زلف یارم بو کند
بوی خود را واهلد در حال و زلفش بو کند
- (۳) تنگ شکر شود همه کام و دهان من
چون دل خیال آن بت شیرین دهان کند
- (۴) چنگ را در عشق او ازبهر آن آموختم
کس نداند حالت من ناله من او کند

واج "و" به ترتیب در چند واژه از واژه‌های زیر صامت و در چند واژه مصوّت محسوب می‌شود؟
"گوهر - تَوَقّع - جادوگری - وراثت - نورانی - روزنه - روح‌انگیز - آوردن - پرتو - شنوایی - گویایی - روایت - موافقت - شورآفرین - دولت"

- (۱) نه صامت - شش مصوّت
(۲) ده صامت - پنج مصوّت
- (۳) هشت صامت - هفت مصوّت
(۴) یازده صامت - چهار مصوّت

آرایه‌های بیت زیر کدام‌اند:

"ز باغ حسن خود بر خور که من در سایه سروت
جهانی را ز باغ عشق برخوردار می‌بینم"

- (۱) تشبیه، جناس، ایهام، کنایه
(۲) تشبیه، استعاره، جناس، مجاز، کنایه، ایهام
- (۳) تشبیه، استعاره، جناس، مجاز
(۴) کنایه، ایهام، مجاز، واج‌آرایی

آرایه‌های کدام گزینه تماماً در بیت زیر وجود دارد؟

"چو روی دوست بود گو بهار و لاله مروی
چه حاجت است به گل، بزم ویس و رامین را؟"

- (۱) مراعات نظیر - جناس ناهمسان - تشبیه - ایهام تناسب
(۲) ایهام - مجاز - کنایه - تلمیح
- (۳) تلمیح - کنایه - حسن تعلیلی - تشبیه
(۴) تشبیه - تلمیح - جناس ناهمسان - تناسب

در بیت زیر به ترتیب چند صامت و چند مصوّت به کار رفته است؟

"سپردم به تو دل ندانسته بودم
بدین‌گونه مایل به جور و جفایی"

- (۱) سی و دو - بیست و چهار
(۲) سی و دو - بیست و سه
- (۳) سی و سه - بیست و پنج
(۴) سی و سه - بیست و شش

در کدام ابیات، تشبیه و استعاره هر دو به کار رفته است؟

- (الف) شب وصال تو چون باد بی‌وصال بود
غم فراق تو گویی هزار سال بود
- (ب) روح ز تو خوبتر به خواب نبیند
چشم فلک چون تو آفتاب نبیند
- (ج) پیوند روح می‌کند این باد مشک‌بیز
هنگام نوبت سحر است ای ندیم خیز
- (د) جان‌ها ز دام زلف چو بر خاک می‌فشاند
بر آن غریب ما چه گذشت ای صبا بگو

- (۱) الف - ب
(۲) الف - ج
- (۳) ب - د
(۴) ج - د

در کدام بیت آرایه تشبیه "بیشتر" یافت می‌شود؟

۷۵

- (۱) با سلسله موی تو تا صبحدم امشب خوابی است پریشان دل دیوانه ما را
- (۲) شبانیم هوس است و طواف کعبه طور مگر به گوش دلی بشنوم صدای تو را
- (۳) غبار فقر و فنا توتیای چشمم کن که خضر راه شوم چشمه بقای تو را
- (۴) قاف عزلت تو به من دادی و اقلیم بقا تا توانستم از این قاعده عنقا گشتن

کدام آثار، به ترتیب در زمینه "فقه، عرفان و زندگی‌نامه" نوشته شده است؟

۷۶

- (۱) اسرارالتوحید، تذکرةالاولیا، چهار مقاله
- (۲) مرصادالعباد، مجالس المؤمنین، بدایع الوقایع
- (۳) جامع عباسی، عین الحیات، مجالس المؤمنین
- (۴) حبیب السیر، عین الحیات، سرگذشت حاجی بابای اصفهانی

"مشبه" در کدام گزینه، ذکر نشده است ؟

۷۷

- (۱) قهوه‌خانه گرم و روشن بود همچون شرم
- (۲) چوب‌دستی منتشا مانند در دستش
- (۳) گرد به گردش به کردار صدف برگرد مروارید / پای تا سر گوش
- (۴) چاه چنان ژرفی و پهناش، بی‌شرمیش ناباور / و غم‌انگیز و شگفت‌آور.

در همه ابیات، آرایه مجاز به چشم می‌خورد، به جز:

۷۸

- (۱) می‌رود صبح و اشارت می‌کند کاین گلستان خنده‌واری بیش نیست
- (۲) هزار نکته باریک‌تر ز مو اینجااست نه هرکه سر بتراشد قلندری داند
- (۳) من و تو غافلیم و ماه و خورشید بر این گردون گردان نیست غافل
- (۴) از تلاوت بر تو حق دارد کتاب تو از او کامی که می‌خواهی بیاب

وزن همه مصراع‌ها متناوب (دوری) است، به جز:

۷۹

- (۱) در بزم دردنوشان زهد و ورع ننگد
- (۲) جهان ز گریه‌ام از آب گشت ملامال
- (۳) ای لب و گفتار تو کام دل و قوت جان
- (۴) کجا به گرد سمندت رسد پیاده مسکین

در صورت دقیق خواندن بیت زیر، به ترتیب چند هجای بلند و چند هجای کشیده در آن وجود دارد؟
 "لب دوخت هرکه را که بدو راز گفت دهر تا کی باز نشنود ز کس این راز گفته را"

۸۰

- (۱) یازده - پنج
- (۲) ده - شش
- (۳) یازده - شش
- (۴) ده - هفت

(إِنِّي رَأَيْتُ أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا وَ الشَّمْسُ وَ الْقَمَرُ رَأَيْتَهُمْ لِي سَاجِدِينَ): قطعاً من .....

- (۱) یازده ستاره و خورشید و ماه را دیدم، آن‌ها را سجده‌کنان برای من دیدم!
- (۲) دوازده مهتاب و خورشید و ماه را دیدم، آن‌ها برای من سجده‌کنان دیده شدند!
- (۳) یازده ستاره و خورشید و ماه را می‌بینم، آن‌ها را سجده می‌کردم و مرا می‌دیدند!
- (۴) دوازده مهتاب و خورشید و ماه را می‌بینم، آن‌ها را برای خودم سجده‌کنان دیدم!

اقرأ النص التالي ثم أجب عن الأسئلة بما يناسب النص:

كَانَ لِأَحَدِ الْفَلَاحِينَ قِطْعَةً أَرْضٍ وَ كَانَ لَهُ ثَلَاثَةُ أَوْلَادٍ لِإِحْبُونِ الْعَمَلِ فِي الزَّرَاعَةِ. فَلَمَّا مَرَضَ الْأَبُ وَ أَحَسَّ بِقُرْبِ مَوْتِهِ جَمَعَ أَوْلَادَهُ وَ قَالَ لَهُمْ: إِنِّي تَرَكْتُ لَكُمْ كَنْزًا فِي هَذِهِ الْأَرْضِ وَ أَوْصِيكُمْ بِالْبَحْثِ عَنْهُ فِيهَا. ذَهَبَ الْأَبْنَاءُ بَعْدَ مَوْتِ أَبِيهِمْ وَ حَفَرُوا الْأَرْضَ لَكَنْهُمْ مَا حَصَلُوا عَلَى شَيْءٍ وَ لَمَّا اجْتَمَعُوا فِي الْمَسَاءِ قَرَّرُوا زَرْعَ الْأَرْضِ؛ وَ لَمَّا جَاءَ يَوْمُ الْحَصَادِ انْتَجَتِ (محصول داد) أَرْضُهُمْ أَكْثَرَ مِنْ أَرْضِ جِيرَانِهِمْ فَتَشَجَّعُوا وَ أَقْبَلُوا عَلَى الْعَمَلِ فِيهَا وَ صَابَرُوا عَلَى زَرْعِهَا، فَجَمَعُوا مَالًا كَثِيرًا وَ أَدْرَكُوا أَنَّ الْكَنْزَ الَّذِي تَرَكَهُ أَبُوهُمْ هُوَ نَتِيجَةُ الْعَمَلِ فِي الْأَرْضِ وَ أَنَّ مَنْ جَدَّ وَجَدَ وَ مَنْ زَرَعَ حَصَدَ.

عَيِّنْ مَا هُوَ أَقْرَبُ مِنْ مَفْهُومِ النَّصِّ:

- (۱) لِكُلِّ غَدٍ طَعَامٌ وَ لِكُلِّ فَمٍ كَلَامٌ!
- (۲) مِنْ رِضَى بَرَزَقِهِ طَابَتْ (پاک می‌شود) مَعِيشَتُهُ!
- (۳) لَا يَصِيدُ إِلَّا مَنْ يَقُومُ بِالصَّيْدِ!
- (۴) أَكَلْنَا وَ نَأْكُلُ مِمَّا زَرَعَ الْآخَرُونَ!

عَيِّنِ الصَّحِيحَ:

"أَوْصَى الْمُزَارِعُ أَوْلَادَهُ بِالْكَنْزِ ....."

- (۱) لِأَنَّهُ أَرَادَ أَنْ يُعَلِّمَهُمْ قِيَمَةَ الْكَنْزِ
- (۲) لِأَنَّهُمْ مَا كَانُوا يُحِبُّونَ الزَّرَاعَةَ
- (۳) لِأَنَّهُ اقْتَرَبَ مِنْ مَوْتِهِ وَ هُوَ كَانَ مِزَارِعًا
- (۴) لِأَنَّهُمْ كَانُوا يُحِبُّونَ الْكَنْزَ

عَيِّنِ الصَّحِيحَ حَسَبَ النَّصِّ.

"أَيْنَ كَانَ الْكَنْزُ؟ - كَانَ الْكَنْزُ فِي ....."

- (۱) التُّرَابُ الَّذِي حَفَرُوهُ
- (۲) قُلُوبُهُمُ الْخَالِيَةُ مِنْ حُبِّ الْكَنْزِ
- (۳) أَيْدِيهِمُ الْعَامِلَةُ وَ الزَّرَاعَةُ
- (۴) وَصِيَّةُ الْأَبِ بِالزَّرَاعَةِ وَ الْعَمَلِ

عَيِّنِ الْخَطَأَ عَنْ تَعْيِينَ نَوْعِيَّةِ الْكَلِمَاتِ الْمَشَارِإِلَيْهَا بِخَطِّ:

- (۱) أَحَسَّ: فَعْلٌ مَاضٍ - مَزِيدٌ ثَلَاثِي مِنْ بَابِ إِفْعَالٍ - مَفْرَدٌ مَذْكَرٌ غَائِبٌ / فَعْلٌ وَ مَعَ فَاعِلِهِ جُمْلَةٌ فَعْلِيَّةٌ
- (۲) قَرَّرُوا: فَعْلٌ مَاضٍ - مِنْ بَابِ تَفْعِيلٍ / فَعْلٌ وَ مَفْعُولُهُ زَرْعٌ
- (۳) أَكْثَرَ: اسْمُ التَّفْضِيلِ - مَذْكَرٌ / مَفْعُولٌ لِفِعْلِ انْتَجَتِ
- (۴) جَمَعَ: اسْمٌ - مَفْرَدٌ مَذْكَرٌ / مَفْعُولٌ

- (١) فعل مضارع - جمع مذكر غائب / فعل و فاعله العمل
- (٢) مجرد ثلاثي - متعدّد / فعل و مع فاعله جملة فعلية
- (٣) فعل مضارع - مزيد ثلاثي بزيادة حرف واحد من باب إفعال / فعل و فاعله "الواو"
- (٤) فعل النّهي - للمعلوم / فعل و مع فاعله جملة فعلية

عين الصحيح:

٨٧

- (١) من لا يثقُ به الآخرونَ فهو من شرِّ النَّاسِ: کسی که دیگران به او اعتمادی ندارند، پس بدترین مردم اوست!
- (٢) يجب أن نتعلّم تحسين التّواصل مع غيرنا: بر ما لازم است که بهبود ارتباط با دیگران را یاد بگیریم!
- (٣) التجسّس من كبائر الذّنوب فاجتنب عنه: جاسوسی از بزرگترین گناهان است، پس از آن اجتناب کن!
- (٤) الحياة الفضلى تتحقّق عند العمل بالأحكام الإلهية: هنگام عمل به احکام الهی، برترین زندگی محقق می‌شود!

عين الصحيح في ترجمة المفردات:

٨٨

- (١) گرما: الحَرّ!
- (٢) دم: الدّنْب!
- (٣) أنقُر: کلیک کن!
- (٤) داور: الحاكم!

اقرأ النص التالي ثمّ أجب عن الأسئلة بما يناسب النص

أتى الأستاذ في يوم الثلاثاء و كان يشرح لنا صناعة التلميع في الأدب الفارسي و بدأ: يا أعزائي! إنّ العربية لغة القرآن و الأدعية ولكن فقد استفاد من العربية الشعراء الإيرانيون و أنشدوا أبياتاً ممزوجةً بالعربية و سموها بالملّمع. سأل أحد الطّلاب: من أنشد ملّمعاً في الفارسية؟ فأجاب الأستاذ: لكثير من الشعراء الإيرانيين ملّمعات؛ منهم حافظ و سعدی و جلال‌الدين الرومي. قال طالبٌ آخر: رجاء، أذكر لنا ملّمعاً من حافظ فقراً الأستاذ: "هر چند کازمودم از وی نبود سودم / من جرّب المجرب حلّت به الندامه" ثمّ الطّلاب يشجّعون الأستاذ فاستمرّ (ادامه داد) أستاذهم: أنشد سعدی في ملّمع أيضاً "سل المصانع ركباً تهيم في الفلوات / تو قدر آب چه دانی که در کنار فراتی" تعلّم الطّلاب جميعاً و شكروا أستاذهم لتعليم هذه الصناعة الأدبية.

عين الصحيح حسب النص:

٨٩

- (١) الملّمع صناعةٌ أدبيةٌ في اللغة العربية.
- (٢) دَرَسَ أستاذهم في اليوم الرابع من الأسبوع صناعة التلميع.
- (٣) الشعراء استفادوا من الأدعية في أشعارهم.
- (٤) ما فهم الطّلاب من صناعة التلميع شيئاً.

(۱) هی استفادۀ من کلمه واحده فی الأبیات الفارسیه.

(۲) أنشد الشاعر قصیدهً علی الأوزان العربیه و هو الملمّع.

(۳) الملمّعات أشعارٌ فارسیه ممزوجةً بالعربیّه.

(۴) الملمّع هو أنشودة أشعار بالأحادیث العربیه فقط.

عین الخطأ حسب النص:

(۱) كان يُشجّع الأستاذ بسبب قرائته الشعر.

(۲) "من أنشد ملمّعاً بالفارسیه؟" سأل طالبٌ أستاذّه

(۳) الأدب الفارسی یستفید من العربیه فی الأشعار.

(۴) "من جرّب المجرب"، قسمٌ من ملمّع سعدی

عین الصحیح فی الإعراب و التحلیل الصرفی.

الشعراء:

(۱) جمعٌ سالمٌ للمذکر - اسم الفاعل - معرب / فاعلٌ لفعل استفاد

(۲) اسم التفضیل - جمع مکسّر - مذكر - مبنی / مفعولٌ لفعل استفاد

(۳) اسم الفاعل - جمع تکسیر و مفردّه "شاعر" - مذكر / فاعلٌ لفعل استفاد

(۴) اسم الفاعل - جمع مکسّر - مؤنث - معرب / مفعولٌ لفعل استفاد

عین الصحیح فی الإعراب و التحلیل الصرفی.

یشجّعون:

(۱) فعلٌ مضارعٌ - مزید ثلاثی - مادته الأصلیة (ش ج ع) / فعل مع فاعله

(۲) مضارعٌ - مزید ثلاثی من باب "تفعّل" - مبنی للمعلوم / الجملة فعلیة

(۳) فعل ماضٍ - من الأفعال المزیدة - مبنی للمجهول / فعل مع فاعله

(۴) مضارعٌ - من الأفعال المزیدة - مادته (ش ج و) / الجملة اسمیة

عین الصحیح:

(۱) كاد المعلم یخرجنی من الصفّ عند التكلّم مع زمیلی: نزدیک بود معلم مرا از کلاس اخراج کند، وقتی با دوستم صحبت

می کردم!

(۲) إن تلزمن بالأدب فی محضر الأستاذ لا ترسبن فی الامتحان: اگر در محضر استاد به ادب پایبند باشید، در امتحان مردود

نمی شوید!

(۳) المرء إذا تواضع لمن علّمه رفع شأنه: انسان وقتی برای کسی که به او علم آموخته تواضع کند، شأنش را بالا می برد!

(۴) قال الأستاذ: مُنیتی هی أن أربی طلاباً یفیدُ مجتمعنا: استاد گفت: آرزوی من است که دانش آموزانی که برای جامعه مفید

هستند، تربیت کنم!

- ۱) إِسْتَفَدْتُ مِنْ شَرِيحَةٍ أَعْطَانِي مَوْظِفَ الْإِتِّصَالَاتِ: از سیم‌کارتی استفاده کردم که کارمند مخابرات به من داده بود.
- ۲) رَأَيْتُ ظَائِرًا فِي الْغَابَةِ يَنْقُرُ جَذُوعَ الْأَشْجَارِ: در جنگل پرندهای را دیدم که تنه‌های درختان را نوک می‌زند.
- ۳) الْإِنْسَانُ لَا يَنْفَعُ مِنْ صَلَاةٍ لَا تَرْفَعُ: به انسان از نمازی که بالا برده نمی‌شود نفعی نمی‌رسد.
- ۴) لَا أَسْتَطِيعُ أَنْ أَسْمَعَ لَكُمْ أَنْ تَدْخُلُوا بَدُونِ الْبَطَاقَةِ: نمی‌شود به شما اجازه دهم که بدون بلیت وارد شوید.

عَيْنِ "کان" یختلف مع الأخرى فى المعنى:

- ۱) كُنْتُ أَقْرَأُ دُرُوسِي بِدَقَّةٍ حَتَّى أُنْجَحَ فِي الْامْتِحَانَاتِ!
- ۲) مَهْدِيٌّ أَذْرِزْدِي كَانِ يَبِيعُ الْكُتُبَ فِي أَيَّامِ شَبَابِهِ!
- ۳) كُنْتُ فِي الْإِسْبُوعِ الْمَاضِي تُكَاتِبُونَ مَعَنَا لَتَعْلَمَ اللُّغَةَ التَّرْكِيَّةَ!
- ۴) كَانِ فِي قَاعَةِ الْمَدْرَسَةِ طُلَّابٌ كَثِيرُونَ مِنْ أَجْلِ الْحَفْلَةِ!

عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْكَلِمَاتِ:

- ۱) هَؤُلَاءِ يَعْمَلُونَ بِوَأْجَابَتِهِنَّ كَقَوَاطِنٍ يَشْعُرْنَ بِالمَسْئُولِيَّةِ!
- ۲) ذَهَبَتِ الْمَدِيرَةُ نَفْسَهَا لِإِطْفَاءِ الْمَصَابِيحِ وَ الْمُكَيِّفِ!
- ۳) أُنْزِلَ الْعَامِلُ الْبَضَائِعَ فَفَرَّغَتْ السَّيَّارَةُ!
- ۴) أَرْبَعَةُ جُنُودٍ وَاقِفُونَ أَمَامَ بَابِ الْمُنْظَّمَةِ!

"كلّ إنسانٍ يحتاج إلى نموذجٍ تربويٍّ ليهتدى بـ".

- ۱) هر انسانی به یک نمونه پرورشی نیاز دارد تا با آن راهنمایی شود!
- ۲) هر انسانی برای اینکه هدایت شود، به یک الگوی پرورشی نیازمند است!
- ۳) همه انسان‌ها به الگویی پرورشی نیاز دارند که با آن هدایت شوند!
- ۴) هر انسانی برای اینکه راهنمایی شود به نمونه‌های پرورشی احتیاج داشته است!

"لِنَقَارِ الْخَشَبَ نَسِيحٌ بَيْنَ جَمْعَةٍ وَ مَنَاقَرِهِ وَ هُوَ عَضُوٌّ فِي رَأْسِهِ لِدَفْعِ الضَّرَبَاتِ".

- ۱) برای دارکوب بافتی بین جمجمه‌اش و منقارش است و آن در سرش برای دفع ضربه‌ها عضو است!
- ۲) دارکوب بافتی بین جمجمه و منقارش دارد و آن عضوی در سرش برای دفع ضربه‌ها است!
- ۳) برای دارکوب بافت پیوندی بین جمجمه و منقارش است و آن عضوی در سرش برای دفع ضربه‌ها است!
- ۴) بافتی که دارکوب بین جمجمه و منقارش دارد عضوی در سرش برای دفع ضربات است!

- (۱) يَمُدُّ السَّمَكُ الطَّائِرَ زَعَانِفَهُ الَّتِي تَعْمَلُ كَجَنَاحِيْن: ماهی پرنده از باله‌هایش که مثل دو بال عمل می‌کنند کمک می‌گیرد!
- (۲) نَقَارُ الْخَشَبِ يَنْقُرُ جِدْعَ الشَّجَرَةِ دُونَ أَنْ يَضُرَّ دِمَاعَهُ: دارکوب به تنه درختان نوک می‌زند بدون اینکه به بینی‌اش آسیب برسد!
- (۳) تَحَرَّقُ الرِّمَالُ أَقْدَامَ الَّذِينَ يَسِيرُونَ عَلَيْهَا مِنْ شِدَّةِ الْحَرِّ: شن‌ها پاهای کسانی را که بر آن‌ها راه می‌روند، از شدت گرما می‌سوزاند!
- (۴) يُحَرِّكُ الطَّائِرُ الطَّنَانُ جَنَاحِيهٔ ثَمَانِيْنَ مَرَّةً وَ يَحْدُثُ طَنِينًا: مرغ مگس بال‌هایش هشتاد بار حرکت می‌کند و صدایی ایجاد می‌شود!

روان شناسی

۱۰۱ در ارتباط با هدفمندی کدام‌یک از گزینه‌های زیر نا درست است؟

- (۱) تقسیم کردن اهداف کمک می‌کند تا به سرعت و در کوتاه‌ترین زمان به اهداف موردنظر برسیم.
- (۲) هرچیزی که انسان سعی می‌کند به آن برسد و فکر می‌کند برای او مؤثر و مفید است.
- (۳) انتخاب اهداف بسیار کوچک و زودگذر به دلیل عدم ایجاد احساس ارزشمندی، انگیزه تلاش در فرد به وجود نمی‌آورد.
- (۴) حرکت در مسیر دستیابی به هدف نوعی موفقیت تلقی می‌شود و از تأثیر عواملی همچون بروز خستگی ممانعت می‌کند.
- ۱۰۲ آقای رضایی سعی می‌کند به دخترش فاطمه صفات زشت و پسندیده اخلاقی را آموزش دهد و از پسر بزرگش سجاد در تصمیم‌گیری‌های روزمره نظر می‌خواهد. به ترتیب فاطمه و سجاد در کدام هفت سال زندگی از نظر اسلام قرار دارند و ویژگی این دوره کدام است؟

- (۱) هفت سال اول (فرمانبردار) - هفت سال دوم (وزیر و مشاور)
- (۲) هفت سال دوم (آقا و سرور) - هفت سال سوم (فرمانبردار)
- (۳) هفت سال دوم (فرمانبردار) - هفت سال سوم (وزیر و مشاور)
- (۴) هفت سال اول (آقا و سرور) - هفت سال دوم (فرمانبردار)

۱۰۳ کدام گزینه از ویژگی‌های روش مشاهده است؟

- (۱) ثبت دقیق اطلاعات - دوری از تعصب یا پیش داوری
- (۲) دقیق و معتبر بودن - سازمان یافته بودن
- (۳) اجرای تفسیر آن در کنار سایر روش‌ها - دقیق و معتبر بودن
- (۴) دوری از تعصب یا پیش داوری - سازمان یافته بودن

به ترتیب این موضوع که "علی شغل معلمی را چون دوستش انتخاب کرده، برمی‌گزیند"، "رضا در خواندن درس‌هایش تعلل می‌کند" و "سمیرا صرفاً از روی علاقه و بدون در نظر گرفتن توانایی‌های خود می‌خواهد پزشک شود" بیانگر کدام سبک‌های تصمیم‌گیری است؟

- (۱) احساسی - اجتنابی - اجتنابی
(۲) وابسته - احساسی - اجتنابی
(۳) احساسی - احساسی - احساسی
(۴) وابسته - اجتنابی - احساسی

سلسله‌مراتب گزاره‌های علمی، در علم تجربی در کدام‌یک از موارد زیر، به‌درستی نشان داده شده است؟

- (۱) مسئله - اصول یا قوانین - نظریه - فرضیه
(۲) نظریه - فرضیه - مسئله - اصول یا قوانین
(۳) مسئله - فرضیه - اصول یا قوانین - نظریه
(۴) فرضیه - مسئله - نظریه - اصول یا قوانین

کدام تغییر و ویژگی جنسی زیر با بقیه متفاوت است؟

- (۱) دو رگه شدن صدای پسران
(۲) شروع قاعدگی دختران
(۳) رویش مو پشت لب پسران
(۴) بروز جوش‌های جوانی

اطلاعاتی که با آنچه باید بازیابی شود، ارتباط مستقیم ندارد و اطلاعاتی که با آنچه باید بازیابی شود، ارتباط معنایی دارد، به ترتیب به کدام‌یک از نشانه‌ها اشاره دارد؟

- (۱) درونی - بیرونی
(۲) بیرونی - درونی
(۳) حسی - غیرمعنایی
(۴) معنایی - حسی

به ترتیب ویژگی‌های "آقا و سرور" و "وزیر و مشاور" حدوداً با کدام دوره زندگی مطابقت دارد؟

- (۱) کودکی دوم - جوانی
(۲) کودکی اول - کودکی دوم
(۳) کودکی دوم - نوجوانی
(۴) کودکی اول - نوجوانی

میزان درصد صرفه‌جویی (اطلاعات) در کدام‌یک از زمان‌های زیر از همه بیشتر است؟

- (۱) ۱۲۰ ساعت بعد از یادگیری
(۲) یک ماه بعد از یادگیری
(۳) ۸ ساعت بعد از یادگیری
(۴) ۴۸ ساعت بعد از یادگیری

در روانشناسی و قبل از ورود به بررسی رفتارهای "انسان" و یا بیش از ورود به بررسی "هوش" یا "حافظه" اول باید بدانیم که با چه ..... از انسان یا هوش یا حافظه قصد داریم به بررسی آن‌ها بپردازیم.

- (۱) شناخت
(۲) اصول
(۳) توصیف
(۴) تبیین

- (۱) روش خرد کردن نیاز به پردازش عمیق اطلاعات دارد.
- (۲) استفاده از روش بارش مغزی، زمان‌بر است.
- (۳) اعتبار استفاده از روش مهندسی معکوس با گذشت زمان متزلزل می‌شود.
- (۴) بعد از استفاده از روش تحلیلی حل مسئله، استفاده از روش کاهش تفاوت، اطمینان صددرصدی ایجاد می‌کند.

به ترتیب هریک از عبارات زیر به کدام نقش متغیرهای روان‌شناختی اشاره‌ی درستی دارند؟
 (الف) فرد دیابتی که بسیار اندوهگین و عصبانی است.
 (ب) فردی که بر اثر ناکامی‌های مکرر به آلرژی پوستی دچار می‌شود.

- (۱) عوامل روانی - پیامد روانی
- (۲) پیامد روانی - پیامد روانی
- (۳) عوامل روانی - پیامد روانی
- (۴) پیامد روانی - عوامل روانی

نشانه‌های بازیابی به دو گروه درونی بیرونی تقسیم می‌شوند. به ترتیب منظور از هریک از نشانه‌ها چیست؟

- (۱) حسی یا غیرمعنایی - معنایی
- (۲) معنایی - حسی یا غیرمعنایی
- (۳) معنایی - تمایزبخشی
- (۴) حسی یا غیرمعنایی - رمزگردانی

فرض کنید در یک روز سرد زمستانی، درحالی‌که صدای بوق اتومبیل‌ها و بوی آلاینده‌ها (بنزین و گازوئیل) در فضای خیابان یخ‌زده پیچیده، شما با یک لیوان چای داغ در دست و یک حبه قند در دهان، روی یک صندلی چرخدار در اتاق محل کارت نشسته‌ای و از پشت پنجره‌ی اتاق، به آن خیابان شلوغ گره‌خورده از اتومبیل‌ها نگاه می‌کنی. باتوجه‌به مثال آورده‌شده، کدام مفاهیم را به‌طور کامل می‌توانیم شناسایی کنیم؟

- (۱) توجه - احساس
- (۲) محرک - ادراک
- (۳) توجه - ادراک
- (۴) محرک - احساس

کدام‌یک از فرآیندهای زیر مربوط به شناخت عالی است؟

- (۱) تعبیر و تفسیر محرک انتخاب‌شده
- (۲) انتخاب محرک‌های احساس‌شده
- (۳) بازنمایی اطلاعات نگهداری‌شده
- (۴) نگهداری تغییر محرک‌های انتخابی

کدام‌یک از مثال‌های زیر مسئله خوب تعریف شده نیست؟

- (۱) عدد صحیح بین ۳- و ۵- کدام است؟
- (۲) چرا همسایه شما دیروز با عجله خانه را ترک کرد؟
- (۳) ساعت شروع کار اداره‌ای که در آنجا کار می‌کنید چیست؟
- (۴) کوچک‌ترین عدد ۳ رقمی زوج کدام است؟

- (۱) پروتئین کم - کربوهیدرات زیاد
(۲) چربی زیاد - کربوهیدرات کم
(۳) چربی کم - کربوهیدرات زیاد
(۴) پروتئین کم - چربی کم

اگر معلمی بخواهد با استفاده از روش بارش مغزی در کلاس درس خود، موضوع انشاء تعیین کند، به ترتیب مرحله دوم، چهارم و سوم این روش کدام است؟

- (۱) روی تخته می‌نویسند مسئله ما انتخاب موضوع انشاء است. - معلم می‌گوید فقط موضوعات مرتبط با کشور ایران پذیرفته می‌شود. - موضوع انشاء، عشق به وطن تعیین می‌شود.
(۲) هریک از دانش‌آموزان موضوعاتی را پیشنهاد می‌دهند. - معلم می‌گوید فقط موضوعات مرتبط با کشور ایران پذیرفته می‌شود. - موضوع انشاء، عشق به وطن تعیین می‌شود.
(۳) روی تخته می‌نویسند مسئله ما انتخاب موضوع انشاء است. - موضوع انشاء، عشق به وطن تعیین می‌شود. - معلم می‌گوید فقط موضوعات مرتبط با کشور ایران پذیرفته می‌شود.
(۴) هریک از دانش‌آموزان موضوعاتی را پیشنهاد می‌دهند. - موضوع انشاء، عشق به وطن تعیین می‌شود. معلم می‌گوید فقط موضوعات مرتبط با کشور ایران پذیرفته می‌شود.

کدام عبارت زیر صحیح است؟

- (۱) بسیاری از افرادی که احساس شکست می‌کنند، مشکلات عاطفی جدی دارند.
(۲) ناتوانی در حل مسئله، فقط موجب ناکامی می‌شود.
(۳) افرادی که به‌طور مداوم در حالت فشار روانی قرار دارند، روش‌های کارآمد حل مسئله را نمی‌دانند.
(۴) علت ناتوانی بسیاری از افراد در حل مسئله، نداشتن استعداد و توانایی است.

در کدام گزینه زیر کنترل اثر گذشت زمان به‌صورت مؤثری صورت گرفته است؟

- (۱) مائده بلافاصله بعد از خواندن درس عربی به‌مرور آن می‌پردازد.
(۲) اکرم امروز درس شیمی را می‌خواند و هفته دیگر آن را مرور می‌کند.
(۳) الهام اکنون درس ریاضی را مرور می‌کند که پنج ساعت قبل آن را خوانده است.
(۴) زینب درس روانشناسی را که ۸ صبح خوانده است، ۸ شب مرور می‌کند.

۱۲۱

باتوجه به تعریف ناحیه همه گزینه ها صحیح هستند، به جز .....

- (۱) ویژگی اصلی هر ناحیه، وحدت و همگونی قطعی عناصر طبیعی و انسانی در آن است.
- (۲) ناحیه ویژگی های جغرافیایی همگون و خاصی دارد.
- (۳) ناحیه مترادف منطقه در فارسی است.
- (۴) هر ناحیه از سایر بخش های پیرامونش متمایز است.

۱۲۲

کدام گزینه مربوط به این جمله است؟

"در اثر فعالیت های انسانی یا عوامل طبیعی ممکن است ویژگی های خاص یک ناحیه از بین برود و وسعت آن کم یا زیاد شود."

- (۱) مرزهای نواحی قابل تغییرند.
- (۲) قلمرو و وسعت نواحی متفاوت است.
- (۳) تعیین مرزهای دقیق نواحی دشوار است.
- (۴) مرزهای سیاسی و اداری بر مرزهای طبیعی و انسانی منطبق نیستند.

۱۲۳

احداث سدهای متعدد از دلایل کم آبی کدامیک از آب های ایران می باشد؟

- (۱) دریاچه ارومیه
- (۲) خلیج فارس
- (۳) حوضه جازموریان
- (۴) دریای خزر

۱۲۴

به ترتیب کدام گزینه با عبارت زیر مطابقت دارد؟

منشأ توده هوای گرم و خشک - جهت نفوذ توده هوای سودانی - زمان ورود توده هوای سودانی

- (۱) صحرای آفریقا - شرق - زمستان
- (۲) عربستان - شمال غربی - تابستان
- (۳) عربستان - غرب - دوره سرد
- (۴) صحرای آفریقا - غرب - زمستان

۱۲۵

کدامیک از عبارت های زیر از علل ایجاد بیابان ها می باشد؟

"الف) استقرار مراکز کم فشار - ب) استقرار مراکز پرفشار - پ) دوری از منابع رطوبت - ت) کمبود بارش"

- (۱) ب و پ
- (۲) الف و ت
- (۳) ب و ت
- (۴) الف و پ

کدام عبارت با تصویر ترسیم‌شده از "هسته اولیه و روند توسعه کالبدی شهر رشت" در دوره‌های تاریخی مختلف مغايرت دارد؟

- (۱) حوزه نفوذ آن نسبت به سایر سکونتگاه‌ها گسترده‌تر است.
- (۲) همانند سایر سکونتگاه‌های شهری و روستایی دارای مقر و موقعیت است.
- (۳) دسترسی به آب مهم‌ترین عامل طبیعی شکل‌گیری هسته اولیه آن سکونتگاه است.
- (۴) دسترسی به راه‌های ارتباطی سبب ارتقاء مرتبه آن در هرم سلسله مراتب سکونتگاهی شده است.

کدام یک از گزینه‌های زیر، از دلایل برتری موقعیت نسبی دریای خزر می‌باشد؟

- (۱) به خطوط بازرگانی جهانی دسترسی دارد.
- (۲) دارای بندرها و اسکله‌های متعددی است.
- (۳) سواحلی با قابلیت‌های نظامی و اقتصادی دارد.
- (۴) درصد عظیمی از خاویار جهان را تأمین می‌کند.

همه عوامل زیر باعث رشد صنعت دامداری در کشورمان شده است، به جز .....

- (۱) وجود نیروی انسانی متخصص و ماهر
- (۲) استفاده از روش‌های علمی
- (۳) روند رو به رشد صنایع تبدیلی
- (۴) وجود سرمایه فراوان در این بخش

در مورد عملکرد انسان در ارتباط با محیط طبیعی کدام گزینه درست است؟

- (۱) درک توان‌ها و استفاده از منابع برای رسیدن به خواسته‌ها
- (۲) درک توان‌ها و استفاده از منابع برای تغییر محیط طبیعی
- (۳) نگاه سودجویانه برای رسیدن به خواسته‌ها
- (۴) نگاه سودجویانه برای رفع نیازها

کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) استفاده نامناسب از اراضی کشاورزی، سبب گسترش "سیلاب دشت‌ها" می‌شود.
- (۲) طوفان‌های گردوغبار که تغییردهنده شکل زاگرس هستند، از عوامل انسانی- طبیعی‌اند.
- (۳) به توده‌های نفوذی آذرین در منطقه کوهستانی مرکزی، کوه‌های منفرد مرکزی می‌گویند.
- (۴) رشته‌کوه زاگرس از برخورد دو صفحه شبه‌جزیره عربستان و اوراسیا به وجود آمده است.

کدام عبارت پیرامون نظریه زمین‌ساخت ورقه‌ای یا صفحه‌ای نادرست است؟

- (۱) ورقه‌ها روی بخش خمیری شکل گشته به آرامی حرکت می‌کنند.
- (۲) این نظریه جزء عوامل درونی پیدایش و شکل‌گیری ناهمواری‌ها در سطح زمین می‌باشد.
- (۳) ورقه‌ها از هم دور یا به هم نزدیک می‌شوند و یا به هم برخورد می‌کنند.
- (۴) نتیجه حرکت این ورقه‌ها طی میلیون‌ها سال، ایجاد چین‌خوردگی‌ها، شکست‌ها و پیدایش کوه‌های آتشفشانی است.

- (۱) ساوان پراکنده
(۲) دشت
(۳) ساوان متراکم
(۴) استپ‌های بیابانی

- (۱) محل قرارگیری هر پدیده نسبت به پدیده‌های اطراف آن، موقعیت مطلق آن پدیده است.
(۲) دسترسی به آب‌های آزاد برای هر کشوری، دستیابی به منابع غذایی و سوخت‌های فسیلی را نیز فراهم می‌کند.
(۳) راه‌های آبی، امکان روابط بازرگانی بیشتری را فراهم می‌کند.
(۴) تنگه هرمز، آب‌های آزاد اقیانوس هند و دریای عمان را به خلیج فارس متصل می‌کند.

- (۱) شناسایی محل دقیق نواحی انسانی باتوجه به عوامل محیطی
(۲) محل دقیق هر پدیده یا مکان، باتوجه به طول و عرض جغرافیایی
(۳) چگونگی قرار گرفتن اجسام در یک موقعیت جغرافیایی
(۴) موقعیت جغرافیایی هر کشور بر اساس عوامل انسانی و طبیعی

- (۱) آمار و فناوری اطلاعات و ارتباطات
(۲) سنجش از دور و ژئومورفولوژی
(۳) کارتوگرافی و علوم فضایی
(۴) جمعیت‌شناسی، علوم سیاسی و شهرسازی

- (۱) توندرا
(۲) تایگا
(۳) بیابان
(۴) ساوان

- (الف) پژوهشگر با نتایج حاصل از جمع‌آوری اطلاعات، پاسخ مسئله خود را می‌یابد.
(ب) پژوهشگر در مرحله پردازش اطلاعات، به تأیید یا رد فرضیه خود می‌پردازد.
(ج) روش کتابخانه‌ای در تمامی پژوهش‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد.
(د) روش کتابخانه‌ای تنها توسط پژوهشگران علم جغرافیا استفاده می‌شود.

- (۱) یک
(۲) دو
(۳) سه
(۴) چهار

۱۳۸ کدام گزینه درباره مرحله پردازش اطلاعات در پژوهش‌های علم جغرافیا صحیح است؟

- (۱) این مرحله به دانش، تجربیات و سوابق پژوهشی در دسترس پژوهشگر بستگی دارد.
- (۲) مرحله مطالعه و پاسخگویی به سؤالات موردنیاز در هر پژوهش محسوب می‌شود.
- (۳) به معنی حذف اطلاعات غیرضروری و حفظ اطلاعات مرتبط با پژوهش و تحلیل اطلاعات است.
- (۴) پردازش، بررسی همه‌جانبه و کل‌نگر پژوهش‌های جغرافیا است و حساس‌ترین مرحله است.

۱۳۹ دو عامل مهم فرسایش در کوهستان‌ها کدام است؟

- (۱) باد و تابش خورشید
- (۲) رویش گیاهان جدید و رطوبت
- (۳) کندن بوته‌ها و چرای بی‌رویه
- (۴) آب‌های جاری و یخچال‌ها

۱۴۰ یکی از مهم‌ترین مهاجرت‌های کشور ما در دهه‌های اخیر، کدام است؟

- (۱) مهاجرت روستاییان به شهرها
- (۲) مهاجرت شهری‌ها به روستاها
- (۳) مهاجرت‌های سیاسی گروهی
- (۴) مهاجرت‌های خارجی

تاریخ

۱۴۱ مردم ..... خدایانشان را مهربان‌تر و دوستانه‌تر از خدایان ..... می‌پنداشتند؛ زیرا ..... .

- (۱) سومر - مصری - زندگی در اطراف دجله و فرات آسان‌تر از زندگی در اطراف نیل بود.
- (۲) مصر - سومری - زندگی در اطراف نیل آسان‌تر از زندگی در کناره‌های دجله و فرات بود.
- (۳) سومر - مصری - زندگی در اطراف دجله و فرات دشوارتر از زندگی در اطراف نیل بود.
- (۴) مصر - سومری - زندگی در اطراف نیل دشوارتر از زندگی در کناره‌های دجله و فرات بود.

۱۴۲ کدام‌یک از کتاب‌های زیر هم جزء تاریخ‌های سلسله‌ای و هم جزء تاریخ‌های تحلیلی محسوب می‌شود؟

- (۱) تاریخ بیهقی
- (۲) تاریخ سیستان
- (۳) عجائب‌المقدور
- (۴) قابوس‌نامه

۱۴۳ "او ضمن پناه دادن به تعدادی از فیلسوفان یونانی که بر اثر تنگ‌نظری امپراتور روم، به ایران پناهنده شده بودند با آنان به گفتگوی علمی پرداخت." کدام پادشاه ساسانی است؟

- (۱) شاپور یکم
- (۲) قباد یکم
- (۳) شاپور دوم
- (۴) انوشیروان

هدف اصلی خواجه نظام الملک در تکامل و گسترش نظام اداری ایران چه بود؟

- (۱) تقابل با خوی جنگاوری امیران سلجوقی و حفظ میراث اداری کهن ایرانی
- (۲) ایجاد ثبات و استمرار و مقابله با امیران و نظامیان سلجوقی که به سنت‌های قبیله‌ای وفادار بودند.
- (۳) پایان بخشیدن به تقابل کهن میان اهل شمشیر و اهل قلم در تاریخ ایران
- (۴) حفظ جایگاه وزارت در مقابل قدرت و اراده نامحدود شاه

کدام گزینه از ویژگی‌های رویدادهای تاریخی محسوب نمی‌شود؟

- (۱) آن‌ها را به طور مستقیم نمی‌توان درک کرد.
- (۲) قابل تجربه نیستند.
- (۳) استفاده از شواهد در شناخت آن‌ها ضروری است.
- (۴) مجزا و مستقل از یکدیگر هستند.

در اواسط دوره اشکانیان چه دینی گسترش یافت؟

- (۱) زرتشت
- (۲) ستایش خدایان متعدد
- (۳) مسیحیت
- (۴) اسلام

هریک از گاه‌شماری‌های جلالی - اوستایی - هجری قمری و خورشیدی - قمری، به ترتیب در کجا رایج بوده است؟

- (۱) ایران - ساسانیان - کشورهای اسلامی - بین‌النهرین
- (۲) کشورهای اسلامی - بین‌النهرین - ایران - ساسانیان
- (۳) بین‌النهرین - سلوکیان - ساسانیان - ایران
- (۴) کشورهای اسلامی - بین‌النهرین - ساسانیان - سلوکیان

کاوش‌های باستان‌شناسی در کشور عراق کنونی و جلگه خوزستان ایران نشان می‌دهد که نخستین مراکز تمدنی در چه زمانی در این مناطق شکل گرفته است؟

- (۱) حدود ۲۵۰۰ ق.م.
- (۲) حدود ۳۵۰۰ ق.م.
- (۳) حدود ۴۵۰۰ ق.م.
- (۴) حدود ۵۰۰۰ ق.م.

به ترتیب "عجائب‌المقدور"، "شاهنامه" و "المسالک‌والممالک" جزء کدامیک از گونه‌های تاریخ‌نگاری هستند؟

- (۱) اندرزنامه‌ها، تکنگاری‌ها و متون جغرافیایی
- (۲) تکنگاری، تاریخ‌های منظوم، متون جغرافیایی
- (۳) تاریخ‌های سلسله‌ای، تاریخ‌های محلی و تکنگاری
- (۴) تاریخ‌های عمومی، تاریخ‌های سلسله‌ای و تاریخ‌های محلی

صفویان از کدام طریق زمینه مساعد و مناسبی برای توسعه و شکوفایی فرهنگی و تمدنی فراهم آوردند؟

(۱) نبرد با ازبکان و شکست دائمی آنها

(۲) ایجاد وحدت سیاسی، جغرافیایی و انسجام اجتماعی در ایران

(۳) رسمی نمودن مذهب شیعه و قتل اهل سنت

(۴) رسمی نمودن مقام شاه به عنوان شیخ کامل و مقدس بودن او

خاندان معروف مدیچی بر کدام شهر حکومت می کردند؟ و مشوق و حامی چه چیزی بودند؟

(۱) پالرمو - موسیقی و ادبیات

(۲) فلورانس - نقاشی و معماری

(۳) پالرمو - فرهنگ و معماری سنتی

(۴) فلورانس - فرهنگ، ادب و هنر

عبارت زیر، مربوط به کدام کتاب است؟

"نوشته عنصرالمعالی و موضوعش اندرزنامه است."

(۱) قابوس نامه

(۲) سیاست نامه

(۳) انساب الاشراف

(۴) تاریخ سیستان

هریک از آثار زیر به ترتیب جزء کدام یک از انواع تاریخ نگاری ها محسوب می شود؟

(الف) تجارب الامم (ب) مروج الذهب (ج) تاریخ بیهقی (د) فتوح البلدان (ه) اخبار الطوال

(۱) روایی - روایی - ترکیبی - ترکیبی - تحلیلی

(۲) ترکیبی - ترکیبی - تحلیلی - روایی - تحلیلی

(۳) روایی - تحلیلی - ترکیبی - تحلیلی - روایی

(۴) تحلیلی - تحلیلی - ترکیبی - ترکیبی - ترکیبی

کدام گزینه درباره آیین کشورداری هخامنشیان غلط است؟

(۱) در رأس تشکیلات سیاسی و اداری هخامنشیان، پادشاه قرار داشت.

(۲) شاهان هخامنشی، خود را بی نیاز از مشورت با بزرگان نمی دانستند.

(۳) نظام سیاسی- اداری داریوش یکم به چهار بخش مجزا از هم تقسیم می شد.

(۴) داریوش یکم، بنیان گذار و طراح اصلی نظام سیاسی- اداری هخامنشیان بود.

به ترتیب "اولین مرحله کار باستان شناس" و "حساس ترین مرحله"، کدام است؟

(۱) شناسایی و کشف - حفاری

(۲) حفاری - حفاری

(۳) استخراج و تنظیم اطلاعات - شناسایی و کشف

(۴) حفاری - استخراج و تنظیم اطلاعات

در مراحل کار باستان‌شناسان نخستین گام، ..... است و در مرحله ..... با کوچک‌ترین اشتباه آسیب بزرگی به آثار و بناهای تاریخی وارد می‌شود.

- (۱) استخراج و تنظیم اطلاعات - تعیین آثار باستانی
- (۲) حفاری و کاوش محل آثار باستانی - شناسایی و کشف آثار باستانی
- (۳) شناسایی و کشف مکان‌های آثار باستانی - حفاری و کاوش
- (۴) تعیین سن آثار باستانی و تاریخی - استخراج و تنظیم اطلاعات

کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) دوران تاریخی ایران با تاریخ ایلام، که اطلاعات مکتوبی از آن وجود دارد، آغاز شد.
- (۲) سرزمین ایلامیان شامل جلگه خوزستان و مناطق کوهستانی زاگرس جنوبی و میانی بود.
- (۳) فرمانروایان سومری و اکدی به خاطر نیازمندی به منابع فلات ایران، لشکرکشی می‌کردند.
- (۴) تاخت و تازهای آشوریان به فلات ایران، سبب اتحاد حاکمان کوچک ایلام و تشکیل پادشاهی ایلام شد.

تقسیم‌بندی اجتماعی سه‌گانه اقوام آریایی، بر پایه ..... بود که میراث مشترک آریاییان ..... و ایران به شمار می‌رفت.

- (۱) شغل - هند
- (۲) میزان دارایی - روم
- (۳) شغل - روم
- (۴) میزان دارایی - هند

کاوش‌های باستان‌شناسی درباره تاریخ ایران باستان در دویست سال گذشته چه دستاوردی داشته است؟

- (۱) آگاهی از یکجانشینی و کشاورزی اقوام آریایی و همچنین تقسیم‌بندی جدید از تاریخ ایران باستان پیامد آن است.
- (۲) تعدادی از پژوهشگران اقدام به پژوهش و نگارش آثار مستقلی کردند.
- (۳) این کاوش‌ها تمایل و علاقه اروپاییان به کشور ما و شناخت تاریخ و فرهنگ آن را دوچندان کرد.
- (۴) انجام این کاوش‌های باستان‌شناسی باعث شد که کشورهای اروپایی به‌ویژه فرانسه امتیاز انحصاری کاوش‌های گسترده‌ای در شوش و فارس را به دست آورند.

چند مورد از موارد زیر جزء ویژگی‌های رویدادهای تاریخی است؟

- (الف) قابل مشاهده نیستند و نمی‌توان آن‌ها را به‌طور مستقیم درک کرد.
- (ب) تکرارپذیر و قابل تجربه هستند.
- (ج) مستقل هستند، ولی با یکدیگر رابطه علت و معلولی دارند.
- (د) دور از دسترس‌اند.

- (۱) سه
- (۲) چهار
- (۳) یک
- (۴) دو

۱۶۱ در علوم انسانی، کنش چگونه تعریف می‌شود؟

- (۱) با از بین رفتن آگاهی، کنش ادامه خواهد یافت.
- (۲) به فعالیتی که انسان انجام می‌دهد، گفته می‌شود.
- (۳) رشد سلول‌های بدن کنش محسوب می‌شود.
- (۴) باتوجه به معنای کنش به تنهایی برای انجام آن کافی است.

۱۶۲ اجزای جهان اجتماعی کدام است؟ آن‌ها را بر کدام اساس می‌توان تفکیک کرد؟

- (۱) جهان واقعی - گستره جهان اجتماعی
- (۲) عقاید و ارزش‌ها - تعداد اعضا
- (۳) انسان‌ها - نوع نژاد و مذهب
- (۴) پدیده‌های اجتماعی - اندازه و دامنه

۱۶۳ کدام یک، از مهم‌ترین ویژگی‌های کنش نیست؟

- (۱) آگاهانه بودن - معنادار بودن - هدفدار بودن
- (۲) ارادی بودن - هدفدار بودن - معنادار بودن
- (۳) معنادار بودن - وابستگی - آگاهانه بودن
- (۴) هدفدار بودن - آگاهانه بودن - ارادی بودن

۱۶۴ کدام حالت، به ترتیب درباره پیامدهای کنش غیرارادی و ارادی انسان صحیح است؟

- (۱) قطعی - قطعی
- (۲) قطعی - احتمالی
- (۳) احتمالی - قطعی
- (۴) احتمالی - احتمالی

۱۶۵ در پی کدام واقعه، در دوران جدید غرب، دولت‌هایی شکل گرفتند که به‌طور رسمی جدایی خود را از دین اعلام کردند؟

- (۱) فتح بیزانس
- (۲) انقلاب روسیه
- (۳) کشف قاره آمریکا
- (۴) انقلاب فرانسه

۱۶۶ مورد "آگاهانه، ارادی و هدفدار بودن کنش علت، تعریف و پیامد کدام گزینه می‌باشد و عبارت درست در ارتباط با ویژگی‌های کنش در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) معنادار بودن کنش - تا اراده و خواست انسان نباشد کنشی صورت نمی‌گیرد.
- (۲) مناسب بودن کنش با موقعیت‌های زمانی - کنش انسان بدون آگاهی انجام نمی‌شود.
- (۳) معنادار بودن کنش - کودکان به دلیل عدم آگاهی نسبت به کلمات و معانی آن‌ها، قادر به سخن گفتن نیستند.
- (۴) متناسب بودن کنش با موقعیت‌های زمانی - باتوجه به هدفدار، معنادار و ارادی بودن کنش، کنش انسانی آگاهانه است.

- (۱) ایرانیان باستان، همواره مورد هجوم سایر اقوام و فرهنگ‌ها بودند و فرهنگشان تغییر می‌کرد.
- (۲) در گذشته، جهان‌گشایی‌های ایرانیان به جهانی شدن فرهنگ آنان و توسعه آن انجامید.
- (۳) فرهنگ‌های مغلوب با حفظ هویت فرهنگی، می‌توانستند استقلال سیاسی خود را به دست آورند.
- (۴) فرهنگ مغلوب، اگر غنی باشد، می‌تواند به فرهنگ جدید و شبیه به قوم مهاجم تبدیل شود.

به ترتیب "یکی از روش‌های شناخت پدیده‌های ناشناخته"، "مصدق این بیت از سعدی: بنی‌آدم اعضای یکدیگرند" و "علت با یکدیگر عمل کردن اعضای یک موجود زنده" در کدام گزینه به‌درستی آمده است؟

- (۱) مقایسه با پدیده‌های شناخته‌شده - مقایسه جهان اجتماعی با جهان فردی - تأمین هدف مشترک
- (۲) مقایسه با پدیده‌های شناخته‌شده - مقایسه جهان اجتماعی با موجودات زنده - حفظ حیات
- (۳) مقایسه با پدیده‌های ناشناخته دیگر - مقایسه جهان اجتماعی با موجودات زنده - تأمین هدف مشترک
- (۴) مقایسه با پدیده‌های ناشناخته دیگر - مقایسه جهان اجتماعی با جهان فردی - حفظ حیات

در کدام گزینه، پدیده‌های اجتماعی به سبب ارتباطی که با زندگی انسان‌ها پیدا می‌کنند درون جهان اجتماعی قرار می‌گیرند؟

- (۱) صلح - امنیت - عدالت
- (۲) احترام به قانون - دولت - مدرسه
- (۳) احترام به قانون - دولت - مدرسه
- (۴) کارخانه - حزب - بیابان

به ترتیب عبارت مربوط به کدام‌یک از موارد زیر است؟

(الف) اعضای جهان اجتماعی مبهوت جهان اجتماعی دیگر شوند و در گزینش عناصر فرهنگی حالت فعال و خلاق خود را از دست بدهد.

(ب) عقاید و ارزش‌های یک جامعه مانع آشنایی درست افراد جامعه با انسان و جهان می‌گردد.

(ج) زمانی که یک جامعه فرهنگ تاریخی خود را فراموش کند.

- (۱) خودباختگی فرهنگی - ازخودبیگانگی حقیقی - ازخودبیگانگی تاریخی
- (۲) ازخودبیگانگی حقیقی - خودباختگی فرهنگی - ازخودبیگانگی تاریخی
- (۳) ازخودبیگانگی حقیقی - ازخودبیگانگی تاریخی - خودباختگی فرهنگی
- (۴) ازخودبیگانگی تاریخی - ازخودبیگانگی حقیقی - خودباختگی فرهنگی

دوام هویت فرهنگی در چه صورتی با چالش‌ها مواجه می‌شود.

(۱) هرگاه تزلزل فرهنگی قابل حل نباشد.

(۲) هرگاه عقاید و ارزش‌ها اهمیت و اعتبار خود را نزد اعضای جهان اجتماعی از دست دهند.

(۳) هرگاه شکلی از زندگی که بر اساس عقاید، ارزش‌ها و هنجارهای نهاد خانواده باشد، پذیرفته نشود.

(۴) هرگاه هویت فرهنگی در برابر هویت‌های اجتماعی که با عقاید و ارزش‌های آن سازگار است، مقاومت کند.

هریک از مفاهیم زیر در ارتباط با کدام سؤال است؟

- اگر ما فقط جهانی را ببینیم که در آن متولد شده‌ایم، شاید گمان کنیم جهان اجتماعی تنها یک شکل دارد.
- انسان در قبال فرهنگی که از طریق تربیت به او منتقل می‌شود، کنشگری و فعال و تأثیرگذار است.

- (۱) تفاوت‌های میان جهان‌های اجتماعی چه نوع تفاوتی است؟ - علت تفاوت و تنوع جهان‌های اجتماعی انسان‌ها چیست؟
- (۲) تفاوت‌های میان جهان‌های اجتماعی چه نوع تفاوتی است؟ - جهان‌های اجتماعی یکسان‌اند یا متفاوت
- (۳) جهان‌های اجتماعی یکسان‌اند یا متفاوت؟ - علت تفاوت و تنوع جهان‌های اجتماعی انسان‌ها چیست؟
- (۴) جهان‌های اجتماعی یکسان‌اند یا متفاوت؟ - جهان‌های اجتماعی یکسان‌اند یا متفاوت؟

بر اساس عقاید اندیشمندان، چالش اصلی حاکم بر جهان، کدام است؟

- (۱) چالش بین بلوک شرق و غرب
- (۲) چالش موجود بین کشورهای استعمارزده
- (۳) چالش میان کشورهای استعمارگر
- (۴) چالش بین کشورهای غنی و فقیر

عبارت زیر، مربوط به کدام‌یک از سطوح جهان اجتماعی است؟

"بخش‌هایی از جهان اجتماعی که به آسانی تغییر می‌کنند و تغییر آن‌ها، تحول مهمی در جهان اجتماعی پدید نمی‌آورد."

- (۱) لایه‌های عمیق
- (۲) لایه‌های بنیادین
- (۳) لایه‌های فرعی
- (۴) لایه‌های سطحی

علت هر یک از موارد زیر در کدام گزینه آمده است؟

- کنار گذاشتن عناصر مشرکانه از سوی ایرانیان
- ملحق شدن ایران به جهان اسلام
- گسترش زبان فارسی در به عنوان زبان دوم جهان اسلام

- (۱) آشنایی ایرانیان با اسلام - عقاید و ارزش‌های توحیدی اسلام - مشارکت فعال ایرانیان در حیات فکری جهان اسلام.
- (۲) آشنایی ایرانیان با اسلام - عقاید و ارزش‌های توحیدی اسلام - خدمات حکیمان و شاعران به جهان اسلام
- (۳) عقاید و ارزش‌های توحیدی اسلام - آشنایی ایرانیان با جهان اسلام - خدمات حکیمان و شاعران فارسی به جهان اسلام
- (۴) عقاید و ارزش‌های توحیدی اسلام - آشنایی ایرانیان با اسلام - مشارکت فعال ایرانیان در حیات فکری جهان اسلام

به ترتیب جهان اجتماعی جدید چگونه شکل می‌گیرد، ساختن جهان جدید نیازمند چیست و چگونه یک جهان اجتماعی به جهان اجتماعی دیگر تبدیل می‌شود؟

- (۱) با شکل‌گیری هنجارها و نمادهای جدید - بسط افق‌ها و ظرفیت‌های جدید - تفاوت‌هایی که به ارزش‌های کلان بازمی‌گردد.
- (۲) با تغییر جهان اجتماعی موجود و تثبیت الزام‌های آن - شکوفایی سطوح مختلف عقلانیت - با هر تغییری که در زندگی اجتماعی رخ می‌دهد.
- (۳) از بستر اعتبار و خواسته‌های آدمیان - ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌ها - وجود تفاوت‌هایی که در هنجارها و نمادها در درون یک جهان اجتماعی واحد رخ می‌دهد.
- (۴) تغییر جهان اجتماعی موجود و برداشته شدن الزام‌های آن - گسترش معرفت و آگاهی و اراده نوین - توسط تفاوت‌هایی که به عناصر ثابت و محوری جهان اجتماعی بازمی‌گردد.

زوال عقلانیت ذاتی به عنوان ویژگی جهان متجدد چه مفهومی دارد؟

- (۱) عناصر معنوی و مقدس از این جهان طرد می‌شوند.
- (۲) برای رسیدن به اهداف دنیوی از علوم تجربی استفاده می‌شود.
- (۳) امکان ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌های بشر از دست می‌رود.
- (۴) علومی که قدرت پیش‌بینی حوادث را به انسان می‌دهد، نابود می‌شود.

هنگامی که تعارض فرهنگی، ناشی از علل درونی باشد، از کدام موارد زیر نشئت می‌گیرد؟

- (۱) تأثیرپذیری از جهان‌های اجتماعی دیگر
- (۲) مورد تردید قرار گرفتن ارزش‌ها
- (۳) ناسازگاری با هنجارها و عقاید حاکم
- (۴) نوآوری‌ها و فعالیت‌های اعضای جهان اجتماعی

کدام یک پیامد تحقق ارزش‌ها و هنجارها از طریق کنش اجتماعی را به‌درستی نمایان می‌کند؟

- (۱) الف) تعلیم و تربیت ← ایجاد جامعه‌پذیری ← کنترل اجتماعی - ب) تعیین انتظارات و توقعات ← ایجاد نقش‌های اجتماعی ← نظام اجتماعی خرد و کلان
- (۲) الف) ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی ← کنترل اجتماعی ← ایجاد جامعه‌پذیری ب) تشویق و تنبیه ← تداوم بخشیدن به ارزش‌ها و هنجارها ← شکل‌گیری پدیده‌های اجتماعی خرد و کلان
- (۳) الف) پیدایش نقش‌های اجتماعی ← ایجاد جامعه‌پذیری ← کنترل اجتماعی ب) تعلیم و تربیت ← تعیین انتظارات و توقعات ← نظام اجتماعی خرد و کلان
- (۴) الف) تعلیم و تشویق ← تعیین انتظارات و توقعات ← کنترل اجتماعی ب) ایجاد جامعه‌پذیری ← پیدایش نقش‌های اجتماعی ← تعلیم و تربیت

به ترتیب، ویژگی‌های هویتی (ایرانی بودن) و (وقت شناس بودن) در کدام گزینه به‌درستی نشان داده شده است؟

- (۱) اکتسابی - فردی - متغیر / انتسابی - اجتماعی - ثابت
- (۲) انتسابی - اجتماعی - ثابت / اکتسابی - فردی - متغیر
- (۳) اکتسابی - اجتماعی - متغیر / انتسابی - فردی - متغیر
- (۴) انتسابی - فردی - متغیر / اکتسابی - اجتماعی - ثابت

۱۸۱ کدام یک از گزینه‌های زیر بیانگر دیدگاه پوزیتیویسم درباره شناخت است؟

- (۱) از همکاری علم و عقل شناخت به دست می‌آید.
- (۲) فقط از طریق گرایش‌های عقلانی به دست می‌آید.
- (۳) از طریق همکاری حس و عقل به دست می‌آید.
- (۴) تنها راه رسیدن به شناخت تجربه است.

۱۸۲ عبارت "روح غیرمادی قابل اثبات نیست" چه چیزی را نفی می‌کند؟

- (۱) روح انسان
- (۲) اصل شناخت
- (۳) ماوراءالطبیعه
- (۴) اصل فلسفه

۱۸۳ چه کسی اولین بار در دوره یونان باستان نظر دقیق و روشن درباره انسان ابراز داشت و کتاب "درباره نفس" اثر کیست؟

- (۱) افلاطون - ارسطو
- (۲) ارسطو - افلاطون
- (۳) سقراط - افلاطون
- (۴) ارسطو - سقراط

۱۸۴ از نظر ارسطو نفس انسان در هنگام تولد ..... و در گذر زمان به حالت ..... خواهد رسید.

- (۱) آگاهی اولیه دارد - کمال خود
- (۲) بالقوه است - فعلیت
- (۳) فقط تصدیقات دارد - بعداً به تکامل
- (۴) فقط تصدیقات دارد - فعلیت

۱۸۵ ارسطو چه لقبی برای فیثاغورس در نظر گرفت و دلیل این نام‌گذاری چه بود؟

- (۱) ریاضی‌دان - استفاده آن‌ها از ریاضی در فلسفه
- (۲) واقف ریاضی - نخستین کسانی بودند که خود را وقف ریاضی کردند.
- (۳) واقف ریاضی - استفاده آن‌ها از ریاضی در فلسفه
- (۴) ریاضی‌دان - نخستین کسانی بودند که خود را وقف ریاضی کردند.

۱۸۶ در جدول ارائه‌شده مصداق (الف، ب، ج) در کدام گزینه به‌درستی آمده است؟

وحی ابزار شناخت کدام نوع معرفت است	(ب)	(الف)
(ج)	از اولین دانشمندانی که مبانی علوم تجربی را پایه‌گذاری کرد.	ابزار شناخت تفاوت‌ها و تمایزات اشیاء

- (۱) الف) حس و تجربه (ب) افلاطون (ج) عرفان و شهود
- (۲) الف) تفکر و تعقل (ب) ارسطو (ج) عرفان و شهود
- (۳) الف) حس و تجربه (ب) ارسطو (ج) کلام الهی
- (۴) الف) تفکر و تعقل (ب) افلاطون (ج) کلام الهی

(۱) کسی را داوطلب پاسخ انتخاب می‌کرد ← از او می‌پرسید دوستی چیست؟ ← مفاهیمی را که در زندگی انسان اهمیت حیاتی داشت برمی‌گزید و در موردش پرسش می‌کرد ← باتوجه به پاسخ فرد سؤال دیگری مطرح می‌کرد تا مخاطب را به حقیقت برساند.

(۲) مفاهیمی را که در زندگی انسان اهمیت حیاتی داشت بر می‌گزید و در موردش پرسش می‌کرد ← از او می‌پرسید دوستی چیست؟ ← کسی را داوطلب پاسخ انتخاب می‌کرد ← باتوجه به پاسخ فرد سؤال دیگری مطرح می‌کرد تا مخاطب را به حقیقت برساند.

(۳) کسی را داوطلب پاسخ انتخاب می‌کرد ← مفاهیمی را که در زندگی انسان اهمیت حیاتی داشت برمی‌گزید و در موردش پرسش می‌کرد ← از او می‌پرسید دوستی چیست؟ ← باتوجه به پاسخ فرد سؤال دیگری مطرح می‌کرد تا مخاطب را به حقیقت برساند.

(۴) مفاهیمی را که در زندگی انسان اهمیت حیاتی داشت برمی‌گزید و در موردش پرسش می‌کرد ← کسی را داوطلب پاسخ انتخاب می‌کرد ← باتوجه به پاسخ فرد سؤال دیگری مطرح می‌کرد تا مخاطب را به حقیقت برساند ← از او می‌پرسید دوستی چیست؟

کدام مفهوم دربارهٔ پراگماتیسم، نادرست است؟

- (۱) درستی امور در عمل خود را نشان می‌دهد.
- (۲) هدف پژوهش کشف واقعیت است نه حقیقت.
- (۳) نمی‌توان به حقیقت اشیاء دست یافت.
- (۴) مفید بودن یعنی همان درست بودن.

کدام مفهوم دربارهٔ شهود عرفانی صحیح نیست؟

- (۱) می‌بایست از تجملات دوری و تهذیب نفس و کمال طلبی نمود.
- (۲) قلب انسان چنان حقیقت را می‌یابد که گویی با چشم می‌بیند.
- (۳) شهودی غیرمعرفتی می‌باشد که به تدریج و گام‌به‌گام به دست می‌آید.
- (۴) به صورت بی‌واسطه حاصل می‌گردد یعنی بدون استدلال عقلی.

به ترتیب صحیح یا غلط بودن هریک از موارد زیر در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- در بحث امکان شناخت یکی از ویژگی‌های انسان توانایی تفکر فلسفی است.
- انسان‌ها از طریق رفتار خود با اشیاء و پدیده‌های پیرامون ارتباط برقرار کرده و از آن‌ها استفاده می‌کنند.
- اینکه انسان به سمت چیزی می‌رود و یا از چیزی دور می‌شود و یا می‌کوشید از خطرهای فاصله بگیرد، همهٔ این‌ها نشانهٔ توانایی ما در دانستن است.
- بر اساس نظریهٔ امکان شناخت مطرح می‌شود، فهم انسان‌ها از جهان و خود و شناخت این مسائل بسیار محدود است.

(۱) غ - غ - ص - ص	(۲) ص - ص - غ - غ
(۳) غ - غ - ص - غ	(۴) ص - ص - غ - ص

کدام پرسش در حیطه "تفکر فلسفی" جای نمی‌گیرد؟

(۱) آیا موجودات غیرزنده هم رشد می‌کنند؟

(۲) عالم غیر مادی حقیقت است یا نه؟

(۳) جایگاه انسان در هستی کجا است؟

(۴) آیا میان موجودات مختلف، در عین تفاوت اشتراکی هست؟

۱۹۲

صحیح یا غلط بودن هریک از موارد زیر در کدام گزینه به‌درستی آمده است؟

- در یونان باستان اندیشمندانی بودند که فقط به تفکر فلسفی نمی‌پرداختند.

- در یونان باستان دانشمندانی بودند که کم‌وبیش با مجموعه علوم زمان خود، از جمله فلسفه آشنا بودند.

- در آغاز شکل‌گیری فلسفه آنچه بیش از هرچیز اندیشمندان را به خود مشغول می‌داشت بحث فهم ماده‌المواد بود.

- مورخان فلسفه "سقراط" را نخستین اندیشمند یونانی می‌دانند که اندیشه فلسفی مشخصی داشته است.

(۱) ص - غ - ص - غ (۲) غ - ص - غ - ص

(۳) ص - ص - غ - غ (۴) غ - غ - ص - ص

۱۹۳

ایمانوئل کانت در کدامیک از آثار خود به‌طورکلی در باب فلسفه اخلاق بحث نموده است و طبیعت‌گرایان ریشه فعل اخلاقی را ..... نمی‌دانند.

(۱) عناصر مابعدالطبیعی نظریه حقوق - منافع طبیعی (۲) عناصر مابعدالطبیعی نظریه فضیلت - رفتار طبیعی

(۳) نقد عقل عملی - سعادت‌طلبی (۴) نقد عقل محض - زندگی اجتماعی

۱۹۴

پارمنیدس بر خلاف هراکلیتوس تأکید داشت که هستی ..... است. او می‌گفت: در جهان واقع نیستی راه ندارد و نمی‌توان گفت: نیستی هست، زیرا این جمله .....

(۱) یک امر واحد ثابت - تضادی با یکدیگر ندارند.

(۲) متحول و در حال حرکت - تناقض‌آمیز است.

(۳) متحول و در حال حرکت - تضادی با یکدیگر ندارند.

(۴) یک امر واحد ثابت - تناقض‌آمیز است.

۱۹۵

کدام عبارت ناصحیح است؟

(۱) بخش اصلی فلسفه درصدد بررسی و حقیقت وجود و مسائل پیرامون آن است.

(۲) فلسفه در حقیقت همان وجودشناسی است.

(۳) فیلسوفان در تلاش‌اند که قوانین مربوط به مسائل بنیادین را به دست آورند.

(۴) به دلیل اینکه معرفت به وجود فرع بر امکان شناخت آن است، فیلسوفان می‌خواهند توانایی انسان در شناخت هستی را بررسی کنند.

- (۱) سقراط سوالاتی را مطرح می‌کرد که خودش پاسخ‌های آن را می‌دانست.
- (۲) سوالاتی را مطرح می‌کرد که انسان را به چالش می‌کشاند.
- (۳) سوالاتی که هرکس جوابش را می‌دانست، اما به دلیل سلیقه آن را مغالطه می‌کرد.
- (۴) سوالاتی که مخاطب و پاسخ‌دهنده را به حقیقت می‌رساند.

- درستی یا نادرستی عبارت‌ها در کدام گزینه به‌درستی مطرح شده است؟
- (الف) سوفیست‌ها به‌جای آموزش علوم به آموزش وکالت می‌پرداختند.
  - (ب) به انکار اصل حقیقت و واقعیت می‌پرداختند
  - (ج) ظهور سوفیست‌ها نتیجه آراء و نظریات گوناگون بود.

- (۱) درست - نادرست - درست
- (۲) نادرست - درست - درست
- (۳) نادرست - درست - نادرست
- (۴) درست - درست - نادرست

- چند مورد از گزاره‌های زیر، بقیه گزاره‌ها را دربرمی‌گیرد؟
- (الف) انسان مدنی بالطبع است.
  - (ب) هستی حد و مرزی ندارد.
  - (ج) قانون علیت در سراسر عالم جاری است.
  - (د) اساس حکومت، قدرت است.

- (۱) یک مورد
- (۲) دو مورد
- (۳) سه مورد
- (۴) چهار مورد

- اعتقاد به کدام مطلب، معتقدان به اصالت فرد را از طرفداران اصالت جامعه جدا می‌کند؟

- (۱) وجود جامعه وابسته به وجود افراد است.
- (۲) جامعه همان مجموع افراد اجتماع است.
- (۳) جامعه، تجمع مردمی با هدف‌های مشترک است.
- (۴) حیثیت اجتماعی، وابسته به وجود جامعه است.

- باتوجه به دیدگاه‌ها انسان‌شناسی و نفس‌شناسی حکمت متعالیه کدام عبارت درست است؟

- (۱) روح ضمیمه‌شده به بدن است.
- (۲) روح و بدن دو چیز مجزا نیستند.
- (۳) روح و بدن کنار هم قرار گرفته‌اند.
- (۴) ظرفیت روح انسان کمال نفس است.

۲۰۱ به ترتیب بگویید در عبارت‌های، "درخت چهار حرف دارد"، "درخت برای زنده ماندن به آب و خاک نیاز دارد" و "به درخت کاج خانه مادر بزرگم فکر می‌کردم"، درخت ناظر به کدام موارد است؟

(۱) لفظ - مفهوم - ذهن

(۲) لفظ - مفهوم - مصداق

(۳) زبان - خارج - مصداق

(۴) زبان - خارج - ذهن

۲۰۲ دلالت کتاب بر محتوای درونش، شیر بر شجاعت، تیر بر گلوله و سپر بر دفاع چه نوع دلالتی است؟

(۱) تضمنی - التزامی - تضمنی - التزامی

(۲) تضمنی - التزامی - مطابقی - التزامی

(۳) التزامی - مطابقی - مطابقی - التزامی

(۴) مطابقی - تضمنی - تضمنی - تضمنی

۲۰۳ هرگاه گفته شود، "هیچ سنگی آتش نیست و هر سنگی آتش است" و هرگاه گفته شود "بعضی شاعران آموزگار هستند و بعضی آموزگاران شاعر هستند" به ترتیب کدام گزینه درست است؟

(۱) تضاد - تناقض

(۲) تناقض - تداخل

(۳) تداخل - عکس مستوی

(۴) تضاد - عکس مستوی

۲۰۴ در گذشته قانع کردن دیگران توسط ..... صورت می‌گرفت.

(۱) اقناع

(۲) جدل

(۳) خطابه

(۴) برهان

۲۰۵ چه تعداد از گزاره‌های زیر درباره تفکر نقادانه صحیح است؟

الف) فراگیری مهارت تفکر

ب) یادگیری اصول و قواعد منطقی

ج) خطای ناشی از عوامل روانی

د) جدی گرفتن فرآیند تفکر

(۱) یک

(۲) سه

(۳) چهار

(۴) دو

۲۰۶ تضاد قضیه "هر نهنکی آبری است" کدام گزینه زیر است؟

(۱) سالبه جزئی

(۲) موجبه کلی

(۳) سالبه کلی

(۴) موجبه جزئی

۲۰۷ منظور از مجهول در یک استدلال چیست؟

(۱) چیزی که نمی‌توانیم در استدلال آن را بشناسیم.

(۲) نتیجه‌ای که توسط استدلال معلوم می‌شود.

(۳) مقدماتی که از پیش‌دانسته‌های ما هستند.

(۴) مقدماتی که در استدلال معلوم می‌شود.

- (۱) تفاوت از زمین تا آسمان است.
 (۲) این وصله ها به او نمی چسبد.
 (۳) گرگ از هر طرف خوانده شود، گرگ است.
 (۴) سی نفر نمی توانند یک شهر را به هم بریزند.

- (۱) تشبیه - جناس تام
 (۲) استعاره - جناس تام
 (۳) جناس - استعاره
 (۴) جناس ناقص - تشبیه

- (۱) علوم تجربی - زندگی روزمره
 (۲) منطق - علوم آزمایشگاهی
 (۳) علوم تجربی - علوم آزمایشگاهی
 (۴) منطق - بررسی فرضیه ها

- (۱) توجه آگاهانه به فرآیند تفکر
 (۲) یادگیری اصول و قواعد منطقی
 (۳) روش های اقناع و تفکر و خطابه
 (۴) فراگیری مهارت تفکر

- (۱) قیاس وضع تالی - قیاس وضع مقدم - قیاس استثنایی متصل
 (۲) قیاس وضع مقدم - قیاس وضع تالی - قیاس استثنایی
 (۳) مغالطه رفع تالی - قیاس وضع مقدم - قیاس استثنایی
 (۴) مغالطه وضع تالی - قیاس وضع مقدم - قیاس استثنایی متصل

- (۱) کلی - کلی - جزئی - جزئی - کلی - کلی
 (۲) کلی - کلی - جزئی - جزئی - کلی - کلی
 (۳) کلی - جزئی - جزئی - جزئی - کلی - کلی
 (۴) جزئی - جزئی - جزئی - جزئی - کلی - کلی

- (۱) موضوع دانش منطق بر اساس نوع آگاهی های ذهن، به حیطه های مختلف تقسیم می شود.
 (۲) آموزش و ممارست در فن منطق، باعث پرورش قوه خلاقیت و توسعه دانش انسان می شود.
 (۳) منطق مانند سیستم های کنترلی خودرو است که آسیب های موتور را نشان داده و باعث حرکت آن می شود.
 (۴) در تصویری مانند درخت که امری واقعی است، "وجود داشتن" یک ویژگی است که در ضمن تصور موجود است.

۲۱۵ اگر مقدمه اول "بعضی ب الف است" باشد، یک مقدمه دوم نتیجه‌بخش در شکل دوم انتخاب کنید.

- (۱) "هر ب ج است"
(۲) "بعضی ج ب است"
(۳) "هر ج الف است".
(۴) "هیچ ب ج نیست"

۲۱۶ گزاره صحیح را درباره تعریف مفهومی انتخاب کنید؟

- (۱) بیان ویژگی مشترک با سایر مفاهیم غیرمشابه
(۲) بیان وجه تفاوت مفهوم با سایر مفاهیم
(۳) استفاده از کلمات مترادف با سایر مفاهیم
(۴) استفاده از مصادیق برای تعریف

۲۱۷ نوع قیاس را در عبارت زیر مشخص کنید؟

"هوای جنوب کشورم یا گرم است یا سرد لیکن سرد است؛ پس گرم نیست."

- (۱) حقیقی
(۲) مانعةالرفع
(۳) مانعةالجمع
(۴) شرطی متصل

۲۱۸ مبنای اصلی (تفکیک) قضایای حملی و شرطی از یکدیگر کدام گزینه می‌باشد؟

- (۱) وجود ادات شرط
(۲) مشروط بودن حکم
(۳) وجود سور
(۴) وجود نسبت در قضیه

۲۱۹ کدام مفهوم جزئی است و مفاهیم دریای جیوه و خاتم‌الانبیاء به ترتیب جزئی هستند یا کلی؟

- (۱) آن دانش‌آموز - کلی - کلی
(۲) مسجدالنبی - کلی - جزئی
(۳) دریای غم - جزئی - جزئی
(۴) حافظ - جزئی - کلی

۲۲۰ دلالت لفظ دست در کدام گزینه التزامی است؟

- (۱) دست به دست کردن.
(۲) امیردستان خود را برید.
(۳) مادرم همیشه می‌گوید دو تا دست که بیشتر ندارم.
(۴) پلیس‌ها به او دستبند زدند.

استاد علیرضا افشار

“همایش ها”

@hamayesh_dr_afshar

ریاضی و آمار

گزینه ۳

۱

مربع میانگین - $\frac{\text{مجموع مربعات داده‌ها}}{\text{تعداد داده‌ها}}$ = واریانس

$$\sigma^2 = \frac{2200}{11} - 14^2 = 200 - 196 = 4$$

گزینه ۲

۲

برای ساختن مربع دوجمله‌ای داریم:

$$\begin{aligned} 4x^2 + 6x + \frac{1}{4} &= (2x)^2 + 2 \times (2x) \times \left(\frac{6}{4}\right) + \left(\frac{6}{4}\right)^2 - \left(\frac{6}{4}\right)^2 + \frac{1}{4} \\ &= \left(2x + \frac{6}{4}\right)^2 - \frac{36}{16} + \frac{1}{4} = \left(2x + \frac{3}{2}\right)^2 - \frac{36}{16} + \frac{4}{16} \\ &= \left(2x + \frac{3}{2}\right)^2 - \frac{32}{16} = \left(2x + \frac{3}{2}\right)^2 - 2 \end{aligned}$$

با اضافه کردن عدد ۲ به عبارت بالا، مربع دوجمله‌ای $\left(2x + \frac{3}{2}\right)^2$ ساخته می‌شود.

گزینه ۲

۳

جواب‌های معادله $A^2 = k$ به صورت $A = \sqrt{k}$ ، $A = -\sqrt{k}$ است:

$$(x^2 - a)^2 = 9 \Rightarrow \begin{cases} x^2 - a = 3 \\ x^2 - a = -3 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x^2 = a + 3 \\ x^2 = a - 3 \end{cases}$$

نکته: معادله درجه دوم به صورت $(ax + b)^2 = k$ به ازای مقادیر مختلف k تعداد جواب‌های مختلفی دارد:

$k > 0 \Rightarrow$ دو جواب

$k = 0 \Rightarrow$ یک جواب

$k < 0 \Rightarrow$ بدون جواب

پس باید $a + 3$ و $a - 3$ مثبت باشند:

$$\left. \begin{aligned} a + 3 > 0 &\Rightarrow a > -3 \\ a - 3 > 0 &\Rightarrow a > 3 \end{aligned} \right\} \Rightarrow a > 3$$

ابتدا حاصل $(\sim s \wedge r) \sim$ را به کمک قانون دمورگان به دست می‌آوریم:

$$\sim (\sim s \wedge r) \equiv \sim (\sim s) \vee (\sim r) \equiv s \vee \sim r$$

حال حاصل عبارت خواسته شده را به دست می‌آوریم:

$$\sim r \wedge \underbrace{\sim (\sim s \wedge r)}_{s \vee \sim r} \equiv \sim r \wedge \underbrace{(s \vee \sim r)}_{\text{جای } s \text{ و } \sim r \text{ را عوض می‌کنیم}} \equiv \sim r \wedge (\sim r \vee s) \xrightarrow{\text{قانون جذب}} \sim r$$

باتوجه به ضابطه تابع مقدار تابع را به ازای دامنه داده شده یعنی مجموعه $A = \{-2, -1, 0, 1, 2\}$ محاسبه می‌کنیم، برد به دست می‌آید:

$$\begin{cases} f: A \rightarrow B \\ f(x) = x^2 - 1 \end{cases}$$

$$f(-2) = (-2)^2 - 1 = 3$$

$$f(-1) = (-1)^2 - 1 = 0$$

$$f(0) = (0)^2 - 1 = -1$$

$$f(1) = (1)^2 - 1 = 0$$

$$f(2) = (2)^2 - 1 = 3$$

پس برد تابع به صورت $R_f = \{-1, 0, 3\}$ است.

گزینه ۱: مغالطه است. زیرا به صورت زیر بیان شده است:

$$\begin{array}{l} p \Rightarrow q \\ \underline{q} \\ \therefore p \end{array}$$

گزینه ۲: قیاس استثنایی است. زیرا مطابق الگوی زیر صورت‌بندی شده است:

$$\begin{array}{l} p \Rightarrow q \\ \underline{p} \\ \therefore q \end{array}$$

توجه داشته باشید که $a = \sqrt{12}$ گنگ و $b = -\frac{1}{\sqrt{3}}$ گویا بوده و حاصل ضرب $ab = -\sqrt{3}$ گنگ است.

$$ab = \sqrt{12} \times -\frac{1}{\sqrt{3}} = -\frac{1}{\sqrt{3}} \sqrt{12} = -\frac{1}{\sqrt{3}} \sqrt{4 \times 3} = -\frac{1}{\sqrt{3}} \times 2\sqrt{3} = -\sqrt{3}$$

دو مورد دیگر قیاس استثنایی نیستند.

روش اول: $f(x) = 2(x - m)^2 + n$ را با اتحاد مربع دو جمله‌ای باز می‌کنیم:

$$f(x) = 2(x^2 - 2mx + m^2) + n \Rightarrow f(x) = 2x^2 - 4mx + 2m^2 + n$$

از مقایسه با $f(x) = 2x^2 - 6x + 1$ داریم:

$$\begin{cases} -4m = -6 \\ 2m^2 + n = 1 \end{cases} \Rightarrow m = \frac{3}{2} \Rightarrow 2\left(\frac{9}{4}\right) + n = 1 \Rightarrow n = -\frac{7}{2}$$

روش دوم: $f(x) = 2x^2 - 6x + 1$ را مربع کامل می‌کنیم:

$$2\left(x^2 - 3x + \frac{1}{2}\right) = 2\left(\left(x - \frac{3}{2}\right)^2 - \frac{9}{4}\right) = 2\left(x - \frac{3}{2}\right)^2 - \frac{7}{2}$$

از مقایسه با $f(x) = 2(x - m)^2 + n$ داریم: $m = \frac{3}{2}$ و $n = -\frac{7}{2}$

روش سوم: در $f(x) = 2(x - m)^2 + n$ رأس سهمی $S(m, n)$ است و در $f(x) = ax^2 + bx + c$ می‌دانیم $S\left(-\frac{b}{2a}, -\frac{\Delta}{4a}\right)$ رأس سهمی است و داریم:

$$f(x) = 2x^2 - 6x + 1 \Rightarrow S\left(\frac{3}{2}, -\frac{7}{2}\right) \Rightarrow m = \frac{3}{2}, n = -\frac{7}{2}$$

درنتیجه داریم:

$$m + n = \frac{3}{2} - \frac{7}{2} = -2$$

سه عدد متوالی می‌توانند $n + 2$ و $n + 1$ و n باشند و مربع مجموع این سه عدد برابر است با:

$$(n + n + 1 + n + 2)^2 = (3n + 3)^2 = 9n^2 + 9 + 18n$$

$$9n^2 + 18n + 9 = 324 \Rightarrow 9n^2 + 18n - 315 = 0$$

$$n^2 + 2n - 35 = 0, \quad n = \frac{-2 \pm \sqrt{4 + 140}}{2} = \begin{cases} 5 & \text{ق ق} \\ -7 & \text{غ ق ق} \end{cases}$$

مجموع سه عدد: $5 + 6 + 7 = 18$

گزینه ۴

۹

x عدد فرد یا کوچک‌تر مساوی ۱۲۰ است.

گزینه ۳

۱۰

$$p \Leftrightarrow q \equiv (p \Rightarrow q) \wedge (q \Rightarrow p) \equiv (\sim p \vee q) \wedge (p \vee \sim q)$$

$$\equiv ((\sim p \vee q) \wedge p) \vee ((\sim p \vee q) \wedge \sim q)$$

$$\equiv \underbrace{((\sim p \wedge p) \vee (q \wedge p))}_F \vee \underbrace{((\sim p \wedge \sim q) \vee (q \wedge \sim q))}_F$$

$$\equiv \sim (p \vee q) \vee (p \wedge q) \equiv (p \vee q) \Rightarrow (p \wedge q)$$

گزینه ۱

۱۱

$$D_f = \{1, 2, a\}$$

$$R_f = \{1, b, c\}$$

از طرفی $f(a) = f(2)$ پس: $c = 1$

پس با توجه به R_f و برابری دامنه و برد تابع، باید $b = 2$ که در این صورت داریم:

$$R_f = \{1, 2\}$$

$$D_f = \{1, 2, a\}$$

در این صورت $a = 1$ یا $a = 2$ ؛ اما دقت کنید که اگر $a = 1$ شود، f نمی‌تواند تابع باشد، پس $a = 2$ و مقدار $a + b + c$ برابر ۵ می‌شود.

$$6x - \frac{2}{3x} = 3 \xrightarrow{\text{طرفین به توان ۲}} \underbrace{\left(6x - \frac{2}{3x}\right)^2}_{\text{اتحاد مربع}} = 9$$

$$\Rightarrow (6x)^2 + \left(\frac{2}{3x}\right)^2 - 2(6x)\left(\frac{2}{3x}\right) = 9 \Rightarrow 36x^2 + \frac{4}{9x^2} - 4 = 9$$

$$\Rightarrow 36x^2 + \frac{4}{9x^2} = 13$$

باتوجه به اینکه خط $y = -x$ نیمساز ناحیه دوم و چهارم است، بنابراین باید ضابطه $f(x)$ را کوچکتر از $-x$ قرار دهیم داریم:

$$|x + a| + 1 < -x \Rightarrow |x + a| < -x - 1$$

$$\Rightarrow x + 1 < x + a < -x - 1$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x + a < -x - 1 \Rightarrow 2x < -1 - a \Rightarrow x < \frac{-1 - a}{2} & (*) \\ x + 1 < x + a \Rightarrow a > 1 & (**) \end{cases}$$

باتوجه به صورت سؤال $x \in (-\infty, -2)$ است، پس:

$$\xrightarrow{(*)} \frac{-1 - a}{2} = -2 \Rightarrow -1 - a = -4 \Rightarrow a = 3$$

$$\Rightarrow f(x) = |x + 3| + 1$$

$$\Rightarrow f(-2) = |(-2) + 3| + 1 = 2$$

برای حل این معادله به روش مربع کامل باید مربع نصف ضریب x را به طرفین معادله اضافه کنیم:

$$\text{مربع نصف ضریب } x = \left(\frac{\sqrt{\frac{3-\sqrt{5}}{2}}}{2} \right)^2 = \frac{3-\sqrt{5}}{4}$$

دو عدد زوج متوالی را x و $x + 2$ و معکوس آن‌ها را $\frac{1}{x}$ و $\frac{1}{x+2}$ در نظر گرفته و معادله را می‌نویسیم.

$$\frac{1}{x} + \frac{1}{x+2} = \frac{5}{12} \Rightarrow \frac{(x+2) + x}{x(x+2)} = \frac{5}{12}$$

روش تشریحی حل این معادله نسبتاً طولانی و دشوار است. بهتر است از روش سریع استفاده کنیم. همان‌طور که پس از مخرج مشترک‌گیری مشاهده می‌کنیم صورت کسر، مجموع دو عدد $(x+2) + x$ و مخرج کسر، ضرب دو عدد $(x(x+2))$ می‌باشد. در ضمن می‌دانیم مجموع و حاصل‌ضرب دو عدد طبیعی زوج، همواره زوج است. برای یافتن دو عدد به‌ترتیب زیر عمل می‌کنیم:

(۱) صورت و مخرج کسر $\frac{5}{12}$ را در ۲ ضرب می‌کنیم:

$$\frac{5}{12} \times \frac{2}{2} = \frac{10}{24}$$

(۲) دو عدد زوج متوالی که مجموع آن‌ها ۱۰ و حاصل‌ضرب آن‌ها ۲۴ باشد، مقادیر ۴ و ۶ می‌باشد. با یافتن اعداد موردنظر می‌توانیم مجموع مجذور عدد بزرگ‌تر با جذر عدد کوچک‌تر را به دست آوریم.

$$6^2 + \sqrt{4} = 36 + 2 = 38$$

$$\text{نرخ بیکاری} = \frac{\text{تعداد بیکاران}}{\text{جمعیت فعال}} \times 100$$

$$\Rightarrow 10 = \frac{\text{تعداد بیکاران}}{30} \times 100 \Rightarrow \text{تعداد بیکاران} = 3 \text{ میلیون نفر}$$

$$\text{تعداد شاغلین} + \text{تعداد بیکاران} = \text{جمعیت فعال}$$

$$\Rightarrow 30 = 3 + \text{تعداد شاغلین} \Rightarrow \text{تعداد شاغلین} = 30 - 3 = 27$$

$$\Rightarrow \frac{\text{تعداد شاغلین}}{\text{تعداد بیکاران}} = \frac{27}{3} = 9$$

امتیازهای بازیکن ب دامنه نسبتاً کوچکی دارد، ولی میانه هردو برابر با ۱۰ است. امتیازهای بازیکن الف دامنه بزرگی دارد. این بازیکن، گاهی امتیازهایی بسیار بیشتر از بازیکن ب می‌آورد و گاهی هم بسیار کمتر. بازیکن ب ثبات بیشتری دارد و معمولاً امتیازهایش بیشتر از بازیکن الف است (میانه‌ها و دامنه میان‌چارگی را با هم مقایسه کنید)، پس عملکرد بازیکن ب بهتر از عملکرد بازیکن الف بوده است.

برای تخمین مقدار y در $x = 11$ از دو نقطه $(10, 2k - 4)$ و $(12, 20)$ استفاده می‌کنیم:

$$\frac{20 - 2k + 4}{12 - 10} = \frac{24 - 2k}{2} = 12 - k$$

باتوجه به معادله $y = 2x + m$:

$$12 - k = 2 \Rightarrow k = 10$$

$$\Rightarrow y - 20 = 2(x - 12) \Rightarrow y - 20 = 2x - 24$$

$$\Rightarrow y = 2x - 4 \xrightarrow{y=2x+m} m = -4$$

$$\Rightarrow k - m = 10 - (-4) = 14$$

برای برون‌یابی خطی ابتدا نقطه میانگین را به دست می‌آوریم:

$$\bar{x} = \frac{1 + 2 + 3 + 4 + 5}{5} = \frac{15}{5} = 3$$

$$\bar{y} = \frac{5 + 10 + 20 + 15 + 20}{5} = \frac{70}{5} = 14$$

سپس معادله خطی که از نقطه میانگین و نقطه آخر می‌گذرد را می‌نویسیم:

$$(3, 14), (5, 20) \Rightarrow \text{شیب خط} : m = \frac{20 - 14}{5 - 3} = \frac{6}{2} = 3$$

$$y - 20 = 3(x - 5) \Rightarrow y - 20 = 3x - 15 \Rightarrow y = 3x + 5$$

$$\xrightarrow{x=6} y = 3 \times 6 + 5 = 18 + 5 = 23$$

$$\text{خطای برون‌یابی} = |25 - 23| = 2$$

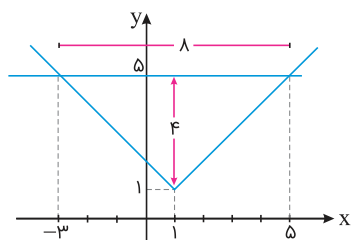

برای مشخص کردن سطح محصور، نمودار توابع $f(x)$ و $g(x)$ را در یک دستگاه مختصات رسم می‌کنیم.
گام اول: مختصات نقطه شکست تابع $f(x) = |x - 1| + 1$ نقطه $(1, 1)$ است.
گام دوم: ضابطه توابع f و g را مساوی یکدیگر قرار می‌دهیم تا طول نقاط برخورد نمودار دو تابع به دست آید.

$$f(x) = g(x) \Rightarrow |x - 1| + 1 = 5 \Rightarrow |x - 1| = 4$$

$$\Rightarrow x - 1 = \pm 4 \Rightarrow x = \pm 4 + 1 \Rightarrow \begin{cases} x = -3 \\ x = 5 \end{cases}$$

به کمک اطلاعات به دست آمده، نمودار توابع را رسم کرده و سطح محصور را مشخص می‌کنیم.

سطح محصور مثلثی به ارتفاع ۴ و قاعده ۸ است.

$$\text{مساحت مثلث} = \frac{\text{قاعده} \times \text{ارتفاع}}{2} \Rightarrow S = \frac{4 \times 8}{2} = 16$$

اقتصاد

یکی از مزایای سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت این است که می‌توان از خدمات بانکداری الکترونیک استفاده کرد.

فقط الف نادرست است؛ با کاهش تولید و پدید آمدن رکود، کارگران کمتری مورد نیاز است و سرمایه کمتری مورد استفاده قرار می‌گیرد.

کارآفرین برای زنده نگه داشتن کسب‌وکار نیاز به کار و تلاش زیاد دارد.

بین قیمت یک کالا و مقدار عرضه آن رابطه مستقیم وجود دارد. در نتیجه منحنی عرضه از چپ به راست صعودی است.

گزینه ۲

۲۵

قیمت‌های جدول در حال افزایش است، اعداد ستون دوم هم در حال افزایش است و اعداد این دو ستون باهم رابطه مستقیم دارند و این از ویژگی‌های منحنی عرضه است.

گزینه ۲

۲۶

برای اندازه‌گیری تولید ناخالص داخلی، تنها کالا و خدمات نهایی را در نظر می‌گیریم، نه محصولات واسطه‌ای را، چراکه کالا و خدمات واسطه‌ای همگی در تولیدات نهایی محاسبه شده‌اند و اگر آن‌ها را هم جداگانه محاسبه کنیم، دچار خطای محاسبه مجدد می‌شویم.

پاسخ سؤالات ۲۷ تا ۲۹

گزینه ۱

۲۷

$9\% = \text{سهم دهک پنجم} \Rightarrow 2\% = \text{دهک پنجم} - 11\% \Rightarrow 2\% = \text{سهم دهک ۵} - \text{سهم دهک ۶}$
 $12\% = \text{سهم دهک} \Rightarrow 9\% = \text{سهم دهک هفتم} - 3\% = \text{سهم دهک دوم} - \text{سهم دهک هفتم}$
 $\text{سهم دهک دهم} = 22\% = 100\% - (78\%) = 100\% - (\text{مجموع دهک‌های ۱ تا ۹}) = 100\% - \text{سهم دهک دهم}$

گزینه ۱

۲۸

جمعیت کل کشور صد میلیون نفر است.
 در این طبقه بندی مردم کشور را به ۱۰ گروه جمعیت مساوی تقسیم می‌کنند. اگر جمعیت افراد هر طبقه را با x نشان دهیم خواهیم داشت:

$x = \text{جمعیت افراد در هر طبقه}$

جمعیت در هر منطقه $10,000,000 = \frac{40,000,000}{4} \Rightarrow x = 40,000,000 = 4x = \text{جمعیت افراد در دهک‌های ۳ تا ۶}$
 $100,000,000 = 10x = 10 \times 10,000,000 = \text{جمعیت کل کشور}$

گزینه ۴

۲۹

میلیارد دلار $1200 = 60,000 \times \frac{2}{100} = \text{سهم دهک اول از درآمد ملی}$
 میلیارد دلار $1800 = 60,000 \times \frac{3}{100} = \text{سهم دهک دوم از درآمد ملی}$
 میلیارد دلار $9000 = 60,000 \times \frac{15}{100} = \text{سهم دهک نهم از درآمد ملی}$

گزینه ۴

۳۰

منابع تولید انواع مختلف دارد از جمله: منابع طبیعی، سرمایه، منابع انسانی

گزینه ۲

۳۱

برای اقتصاددانان مهم است چه در عرصه داخلی و چه در عرصه خارجی توانایی و قابلیت‌های بازیگران به‌خوبی رشد کرده باشد تقسیم کار درست و تعامل، همکاری و هم‌افزایی بیشتر بین آن‌ها شکل گرفته باشد و فعالیت‌های یکدیگر را خنثی نکنند. بدین ترتیب مثل یک گروه موفق عمل می‌کنند.

گزینه ۱

۳۲

تعریف مسئله، شامل بیان اینکه واقعاً برای رفع چه مشکل یا حل چه مسئله‌ای نیاز به خرید و مصرف دارید؟

گزینه ۴

۳۳

دولت علاوه بر حمایت از حقوق مالکیت و اجرای قراردادها، با وضع قوانین و مقررات ویژه در زمینه‌های مختلف می‌کوشد تا وجود اطلاعات و آگاهی‌های لازم را برای مبادله بین افراد تضمین کند.

گزینه ۲

۳۴

$$۵,۰۰۰,۰۰۰ \times \frac{۸}{۱۰۰} = ۴۰۰,۰۰۰$$

مالیات ماهانه

$$۴۰۰,۰۰۰ \times ۱۲ \text{ ماه} = ۴,۸۰۰,۰۰۰$$

مالیات سالانه

گزینه ۴

۳۵

رونق و آبادانی اقتصاد ایران را تا اواسط حکومت صفویه می‌توان از زیربناها و عمر بندرها، بازارها، مدارس علمی، کاروانسراها، مساجد باقی‌مانده و فعالیت‌های خیریه‌ها درک کرد. دوران ضعف حکومت صفویه با تغییر و تحول سریع در اروپا و شکل‌گیری قدرت‌های بزرگ در آن قاره مصادف بود.

گزینه ۴

۳۶

الف) انتخاب پول فلزی موجب گسترش تجارت در داخل کشورها و بین ملت‌ها شد و فعالیت‌هایی از قبیل دریانوردی و حمل‌ونقل را نیز رونق بخشید (رد ۱ و ۳)
ب) با گسترش رسیده‌ها تجاری آنچنان گسترش یافت که در دوران تمدن اسلامی کارگری در بلخ رسید صرافی اسلامبول (استانبول) را می‌گرفت. این رسیده‌ها نخستین اسکناس‌ها بودند.

گزینه ۱

۳۷

- زمان لازم برای رسیدن به اهداف کوتاه‌مدت کمتر از ۲ ماه است.
- زمان لازم برای رسیدن به اهداف میان‌مدت از ۲ ماه تا ۳ سال است.
- زمان لازم برای رسیدن به اهداف بلندمدت سه سال و یا بیشتر است.

در این مثال با تصمیم‌گیری به مطالعه درس اقتصاد، از رفتن به سینما صرف‌نظر شده و درواقع از آن محروم شده و زمان آن را به مطالعه اختصاص داده است.

الف) تعاونی‌ها مراحل راه‌اندازی کم و بیش مشابهی با شرکت‌ها دارند.
 ب) هریک از اعضا صرف نظر از اینکه چقدر سرمایه تعاونی را تأمین کرده باشید، یک رأی خواهد داشت.
 ج) توزیع سود احتمالی در پایان دوره به نسبت سرمایه هر عضو است.
 د) در تعاونی تولید، تعدادی تولیدکننده جهت بهره‌مندی از مزایای فعالیت‌های اقتصادی با مقیاس بزرگ، گرد هم می‌آیند و با اقدامات جمعی منفعت خود را بیشینه می‌کنند.

گزینه ۱ صحیح است.

علوم و فنون ادبی

قاعده قافیه در ابیات ۱، ۲ و ۳، یک است؛ زیرا بعد از حذف حروف اضافی، حروف قافیه به "آ" یا "او" ختم می‌شود، ولی در گزینه ۴ این چنین نیست.

واژگان قافیه در گزینه‌ها:

۱) چمن‌آرا - تماشا

۲) پهلو - جو

۳) عقبی - بینا

۴) سینه - کینه

مفهوم مشترک عبارت صورت سؤال و بیت‌های ۲، ۳ و ۴: عزّت و ذلّت بندگان، تحت اراده و مصلحت خداوند است.
 مفهوم بیت گزینه ۱: خداوند یاور درماندگان و اجابت‌کننده دعای بیچارگان است.

۱) درمانم (داروی من)، درمانم (عاجز و درمانده می‌شوم)

۲) وفات (مرگ)، وفات (وفای تو)

۳) چنگ (نوعی ساز)، چنگ (دست‌وپنجه)

۴) گذران (سپری کن)، گذران (گذرنده) / جهان (جَهَنده، در حال جستن) جهان (دنیا، عالم)

ابیات "الف، ج، هـ" دارای قافیه درونی هستند؛ قافیه درونی در این ابیات:
 (الف) عام، دُرْدآشام، خام
 (ج) زرفشان، آسمان، دان
 (هـ) روشن، تن، کردن

قافیه در گزینه‌های ۳ و ۴ بر اساس قاعده "۱" اما گزینه ۳ مشمول تبصره "۱" می‌باشد و حروف الحاقی دارد؛ یعنی به آخر واژه‌های قافیه ممکن است یک یا چند حرف بی‌یوندد که این حروف جزء مشترک قافیه هستند و رعایت آن‌ها لازم است. بررسی قافیه در ابیات:

- ۱) کلمات قافیه: زبانم، جانم - حروف اصلی: ان - الحاقی: م - قاعده قافیه: ۲
- ۲) کلمات قافیه: شکر و هر - حروف اصلی: ر - الحاقی: ندارد - قاعده قافیه: ۲
- ۳) کلمات قافیه: زیبایی و بگشایی - حروف اصلی: ا - الحاقی: یی - قاعده قافیه: ۱
- ۴) کلمات قافیه: پا و رعنا - حروف اصلی: ا - الحاقی: ندارد - قاعده قافیه: ۱

در گزینه‌های "۱"، "۳" و "۴" از دو نشانه (حرف اضافه) برای یک متمم استفاده شده است.

واژه‌های ردیف در ابیات:
 بیت ب: به من / بیت ه: تو باشد
 بررسی سایر ابیات:
 (الف) چون (چگونه) و چون (مثل و مانند) - گویم (بگویم) و گویم (کره و توپ هستم): قافیه و جناس تام
 (ج) بری (بیزار و برکنار) و بری (بری: قافیه و جناس تام)
 (د) نیست (وجود ندارد: غیراسنادی) و نیست (نمی‌باشد: اسنادی): قافیه و جناس تام
 توجه: جناس تام دانستن و قافیه گرفتن "نیست" در بیت "د" قابل تأمل است.

این سؤال اشکال دارد و طراح بی‌دقت، گروه قیدی "به یک اشاره" را قافیه، به حساب آورده است، درحالی‌که در این بیت، فقط کلمه "اشاره" قافیه است؛ ضمناً مبحث دستور را با قافیه درآمیخته است.

واژگان قافیه در بیت گزینه "۴" جناس تام هستند و تفاوت معنایی دارند: گذران (گذرنده)، گذران (سپری کن) بررسی عیب قافیه در سایر گزینه‌ها:

- (۱) تکراری بودن پسوند "بان" در هر دو واژه "سایه‌بان و پاسبان"
- (۲) مختلف بودن صامت‌ها در واژگان "عشق و صدق": "شق، ِ دق"
- (۳) تکراری بودن پسوند "ان" به‌عنوان علامت صفت فاعلی در هر دو واژه "خروشان" و "جوشان"

کلمات پایانی مصراع‌ها در سایر گزینه‌ها با ظاهری یکسان معنای متفاوت دارند.

- (۱) نیست (نمی‌باشد) نیست (نابود) / باد (هوا) باد (باشد)
- (۲) دوش (شانه و پشت) / دوش (شب گذشته)
- (۳) خویش (خویشاوند) / خویش (خود)
- (۴) قافیه‌ها: کینه و دیرینه / ردیف: خویشم

بررسی واژه‌های قافیه در ابیات:

- (۱) واژه‌های قافیه: نادان‌تر، دُر / حروف قافیه: َ ر
- (۲) واژه‌های قافیه: دِل، گُل / حروف قافیه: ِ ل، ُ ل (اختلاف مصوّت‌های کوتاه در واژه‌های قافیه، بدون وجود حروف الحاقی، عیب قافیه محسوب می‌شود و قافیه غلط خواهد بود)
- (۳) واژه‌های قافیه: بنه و بده / حروف قافیه: ِ ه (ه)
- (۴) واژه‌های قافیه: راهزن، پیرهن / حروف قافیه: َ ن

قافیه‌های گزینه "۳": حزن و بالین / آخرت (آخر تو) و سرت
قافیه در سایر گزینه‌ها:

- (۱) غمی و دمی - ۲) آرایش و آسایش - ۳) خروشت و جوش

در ابیات گزینه "ب" در هر دو مصراع، کلمات دارای سجع‌های متوازن و متوازی، مقابل هم قرار گرفته‌اند.

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: خویشاوند بودن داغ و درد عشق برای عاشق و ترجیح آن بر باغ و بوستان
مفهوم بیت گزینه "۲": سازگاری عشق با اهل درد و بی‌خبری بی‌دردان از عشق

"کوتاهی جملات" از ویژگی‌های نثر سبک خراسانی در دوره سامانی است.

واژه‌های قافیه: آیم و بیارایم / حروف قافیه: ا + یم = قاعده ۱
تشریح سایر گزینه‌ها:

(۱) واژه‌های قافیه: شاعری و نشمری / حروف قافیه: = (ُ) + ر + ی = قاعده ۲

(۳) واژه‌های قافیه: قضا و رضا / حروف قافیه: ا = قاعده ۱

(۴) واژه‌های قافیه: چلیپا و پا / حروف قافیه: ا = قاعده ۱

(۱) باد (باشد)، باد (هوا و نسیم) / دست و دوست / باد و بار / بار و بهار / زر و در (۵ مورد)

(۲) وفا و جفا / تُرک و ترک (۲ مورد)

(۳) کوه و کاه / کوه و شکوه / پَر و در (۳ مورد)

(۴) روی و سوی / باغ و راغ / راغ و فراغ (۳ مورد)

کلمات قافیه "غیب" و "عیب" و حروف قافیه "یب" است که مطابق الگوی مصوت و دو صامت می‌باشد.
حروف قافیه در سایر گزینه‌ها "مصوت + یک صامت" است.

آغاجی - چهارم

دامنه موضوعات شعر گسترش یافت - بر سادگی بیان افزوده شد.

تشبیه: صحرای هوس (اضافه تشبیهی) هوس: مشبه / صحرا: مشبّه به (زبان فارسی ۳، درس ۱۴)

استعاره: دلا (ای دل)، دل مانند انسانی مورد خطاب قرار گرفته است، استعاره و تشخیص است. (زبان فارسی ۳، درس ۱۴)

کنایه: سردرها گشتن ← لابلای شدن، آشفته و پریشان (ادبیات ۲، درس ۵)

بررسی گزینه‌های دیگر:

(۱) تشبیه: تو قلّه خیالی / استعاره: قلّه خیال (اضافه استعاری) / کنایه ندارد.

(۲) تشبیه: عشق گنجی است (عشق: مشبه / گنج: مشبّه به)

(۳) استعاره: رفتن و درگذشتن گل

ارکان تشبیه در ابیات:

- (۱) مشبه: آب چشم من - مشبه‌به: دانهٔ نار - ادات تشبیه: چون - وجه شبه: ندارد
 (۲) مشبه: مرغان چمن - مشبه‌به: من - ادات تشبیه: چو - وجه شبه: عاشق و مست
 (۳) مشبه: خورشید - مشبه‌به: بندگان - ادات تشبیه: همچون - وجه شبه: بوسه بر جناب دادن
 (۴) مشبه: آن کس - مشبه‌به: سرو و صنوبر - ادات تشبیه: همچو - وجه شبه: یک قبا داشتن

با در نظر گرفتن "حس آمیزی" گزینه های "۲ و ۴" و با در نظر گرفتن "ایهام" گزینهٔ "۳" قابل رد شدن هستند.

تشبیه: چو گل (ما همچون گل) (آرایه‌های ادبی، درس ۸)

مجاز: حرف (مجاز از سخن) (آرایه‌های ادبی، درس ۱۴)

استعاره: این باغ (استعاره از دنیا) (آرایه‌های ادبی، درس ۱۱)

کنایه: حرفی که راه به جایی برد ← سخنی که تأثیرگذار باشد و ما را به مقصود برساند (راه به جایی بردن ← به هدف رساندن)
 (آرایه‌های ادبی، درس ۱۵)

بیت (ب) تشبیه: چون تو آفتاب / استعاره (تشخیص): خواب دیدن روح و "چشم فلک"

بیت (د) تشبیه: دام زلف / استعاره (تشخیص): مورد ندا قرار گرفتن باد صبا و سخن گفتن او

بررسی سایر ابیات:

الف) تشبیه: شب وصال تو چون باد / استعاره: ندارد

ج) تشبیه: ندارد / استعاره (تشخیص): مشک‌بیز بودن باد و پیوند روح کردن او

مجالس المؤمنین: قاضی نورالله شوشتری / جامع عباسی: شیخ بهایی / محاکمة اللغتين: امیرعلی شیرنوازی / صد پند: عبید زاکانی

شرفنامهٔ بدلیسی: به نثر ساده در عثمانی تألیف شده است.

محبوب‌القلوب اثر میرزا برخوردار فراهی: به نثر مصنوع

احسن‌التواریخ اثر حسن بیگ روملو: به نثر بینابین

دارا شکوه: به نثر ساده در هند تألیف شده است.

استعاره: گوشمالی دادن عشق، کسی را (تشخیص هم دارد)

کنایه: گوشمالی دادن ← تنبیه کردن

جناس ناقص: زیر، زار

واج‌آرایی: تکرار واج‌های "ز، ا، ر..."

در این بیت "غبار فقر، غبار فنا ← هر دو اضافه تشبیهی است" که البته فنا معطوف به فقر است. مجدداً غبار فقر و فنا مانند توتیایی برای چشم من است. من مانند خضر (راهنما) می‌شوم. چشمه بقا ← اضافه تشبیهی. نتیجه اینکه: در این بیت، شاعر پنج بار از آرایه تشبیه بهره‌مند شده است.

جامع عباسی: از شیخ بهایی در زمینه "فقه" / عین‌الحیات: از علی بن حسین واعظ کاشفی در زمینه "تاریخ" / مجالس المؤمنین: از قاضی نورالله شوشتری در زمینه زندگی‌نامه

در این گزینه مشبّه حذف شده است: مشبّه همگان (مردم) که گرد بر گرد نقال قرار گرفته‌اند / ادات تشبیه: به کردار / مشبّه‌به: صدف برگرد مروارید (ادبیات چهارم، درس ۲۴)
بررسی گزینه‌های دیگر:

۱) مشبّه: قهوه‌خانه / مشبّه‌به: شرم / ادات تشبیه: همچون / وجه شبه: گرم و روشن بودن (ادبیات چهارم، درس ۲۴)

۲) مشبّه: چوب‌دستی / مشبّه‌به: منتشا / ادات تشبیه: مانند / وجه شبه: در دست بودن (ادبیات چهارم، درس ۲۴)

۴) مشبّه: بی‌شرمی چاه / مشبّه‌به: ژرفی و پهنای آن / ادات تشبیه: چونان / وجه شبه: ناباور و شگفت‌انگیز بودن (ادبیات چهارم، درس ۲۴)

مجاز در سایر گزینه‌ها:

۲) سر: مجاز از مو

۳) ماه و خورشید: مجاز سیارگان و ستارگان و اجرام آسمانی

۴) کتاب: مجاز از قرآن

وزن این گزینه "مفاعن فعلاتن مفاعن فعلمن" است.

وزن سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن

گزینه ۳: مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن

گزینه ۴: مفاعن فعلاتن مفاعن فعلاتن

هجاهای بلند: لب - هر - را - دو - تا - نش - ود - "سین" در "کس این" - را - گُف - را (۱۱ مورد)

هجاهای کشیده: دوخت - راز - گفت - دهر - باز (۵ مورد)

توجه: با خواندن دقیق بیت، همزه در واژه "این" حذف می‌شود (کس این ← ک سین) و کلمه "راز" به یک هجای بلند و کوتاه تبدیل می‌شود (را + ز)

گزینه ۱

۸۱

رأيت: دیدم (رد گزینه "۳" و "۴") / أجدعشر: یازده (رد گزینه های "۲" و "۴") / كوكبا: ستاره (رد گزینه های "۲" و "۴") / رأيتهم: آن‌ها را دیدم (رد گزینه های "۲" و "۳") / ساجدين: سجده‌کنان (رد گزینه "۳")

متن:

یکی از کشاورزان قطعه زمینی داشت و سه فرزند داشت که کار در مزرعه را دوست نداشتند. هنگامی که پدر بیمار شد و احساس کرد مرگش نزدیک شده است، فرزندان را جمع کرد و به آنان گفت: قطعاً من گنجی را برای شما در این زمین قرار داده‌ام و شما را به جستجوی آن در زمین وصیت می‌کنم. فرزندان بعد از مرگ پدرشان رفتند و زمین را کردند اما چیزی به دست نیاوردند. چون شب هنگام، جمع شدند تصمیم گرفتند زمین را بکارند. چون روز درو فرارسید زمین آنان بیشتر از زمین همسایه‌ها محصول داد، پس تشویق شدند و به کار در آن روی آوردند و در کاشت آن پایداری کردند. پس مال زیادی جمع کردند و دریافتند که گنجی که پدرشان به‌جا گذاشته بود نتیجه کار در زمین است و اینکه هرکس تلاش کند می‌یابد و هرکس بکار درو می‌کند.

گزینه ۳

۸۲

شکار نمی‌کند مگر کسی که مبادرت به شکار بکند.
ترجمه سایر گزینه‌ها: گزینه "۱": برای هر فردایی غذایی هست و برای هر دهانی سخنی. / گزینه "۲": کسی که به روزی اش راضی باشد زندگی اش خوب می‌شود. / گزینه "۴": خوردیم و می‌خوریم از آنچه دیگران کاشتند.

گزینه ۲

۸۳

صورت سؤال: کشاورز، فرزندانش را به گنج وصیت کرد ... پاسخ صحیح: زیرا زراعت را دوست نداشتند.
ترجمه سایر گزینه‌ها: گزینه "۱": زیرا می‌خواست ارزش گنج را به آنان آموزش بدهد. / گزینه "۳": زیرا به مرگش نزدیک شد و او کشاورز بود. / گزینه "۴": زیرا گنج را دوست می‌داشتند.

گزینه ۳

۸۴

صورت سؤال: گنج کجا بود؟ گنج بود در... پاسخ صحیح: دست‌های کارگر آنان و کشاورزی.
ترجمه و رد سایر گزینه‌ها: گزینه "۱": خاکی که حفر کردند. / گزینه "۲": دل‌های خالی از عشق به گنج آنان. / گزینه "۴": وصیت پدر به زراعت و کار.

گزینه ۴

۸۵

"جَمَعَ: جمع کرد" فعل ماضی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: "العمل مفعول است"

گزینه ۳: "مزید ثلاثی اشتباه است زیرا این فعل ثلاثی مجرد است."

گزینه ۴: "فعل النهی نادرست است لا یحبون فعل نفی است."

ترجمه صحیح سایر گزینه‌ها:

۱) "فهو من شرّ النَّاسِ: پس او از بدترین مردم است."

۳) "كِبائرُ الذَّنوبِ: گناهان بزرگ"

۴) "الحياة الفضلى: زندگی برتر"

"الحَرّ: گرما"، "الذَّنب: دم" و "الحَكَم: داور" هستند.

ترجمه متن:

استاد در روز سه‌شنبه آمد و برای ما صنعت ملمع در ادبیات فارسی را شرح می‌داد و شروع کرد: ای عزیزانم قطعاً عربی، زبان قرآن و دعاها است ولی شاعران ایرانی از عربی استفاده کرده‌اند و بیت‌هایی درآمیخته به عربی سرودند و آن‌ها را ملمع نامیدند. یکی از دانشجویان پرسید: چه کسی ملمعی در فارسی سرود؟ پس استاد پاسخ داد: بیشتر شاعران ایرانی ملمعات دارند، از جمله آن‌ها حافظ و سعدی و جلال‌الدین رومی.

دانشجوی دیگری گفت: لطفاً برای ما ملمعی از حافظ ذکر کن پس استاد خواند: "هرچند کازمودم از وی نبود سودم / هر کس [انسان] تجربه‌دیده را بیازماید پشیمانی بر او فرود می‌آید" سپس دانشجویان استاد را تشویق می‌کنند پس استادشان ادامه داد: سعدی در ملمعی نیز سروده است: "از انبارهای آب درباره سوارانی که در بیابان‌ها تشنه و سرگردان‌اند بپرس / تو قدر آب چه دانی که در کنار فراتی" دانشجویان همگی یاد گرفتند و از استادشان برای یاد دادن این صنعت ادبی تشکر کردند.

ترجمه گزینه‌ها:

گزینه ۱: "ملمع یک صنعت ادبی در زبان عربی است."

گزینه ۲: "استادشان در روز چهارم هفته صنعت ملمع را درس داد."

گزینه ۳: "شاعران از دعاها در اشعارشان استفاده کردند."

گزینه ۴: "دانشجویان از صنعت ملمع چیزی نفهمیدند."

ترجمه گزینه‌ها:

- گزینه "۱": آن استفاده از یک واژه در بیت‌های فارسی است.
 گزینه "۲": شاعر قصیده‌ای را براساس وزن‌های عربی می‌سراید و آن ملمع است.
 گزینه "۳": مملعات اشعاری فارسی، درآمیخته با [زبان] عربی است.
 گزینه "۴": ملمع همان سروده اشعار فقط با احادیث عربی است.

ترجمه گزینه‌ها:

- گزینه "۱": استاد به خاطر شعر خواندنش تشویق می‌شد.
 گزینه "۲": "چه کسی ملمعی به زبان فارسی سرود؟" یک دانشجو از استادش پرسید.
 گزینه "۳": ادبیات فارسی از عربی در اشعارش استفاده می‌کند.
 گزینه "۴": "من جرّب المجرب" قسمتی از ملمع سعدی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- گزینه "۱": جمع سالم للمذکر ← جمع تکسیر
 گزینه "۲": اسم التفضیل ← اسم الفاعل / مبنی ← معرب / مفعول ← فاعل
 گزینه "۴": مؤنث ← مذکر / مفعول ← فاعل

بررسی سایر گزینه‌ها:

- گزینه "۲": من باب "تفعّل" ← من باب "تفعیل"
 گزینه "۳": فعل ماضٍ ← مضارع / مبنی للمجهول ← مبنی للمعلوم
 گزینه "۴": مادّته (ش ج و) ← مادّته (ش ج ع) / الجملة اسمیة ← الجملة فعلیة

بررسی نادرستی سایر گزینه‌ها:

- (۱) "عند التکلم: هنگام صحبت کردن"
 (۳) "رفع شأنه: شأنش بالا برده می‌شود."، "شأن" نائب فاعل و "رَفَعَ" مجهول است.
 (۴) "مجتمعنا: جامعه‌مان"

تصحیح موارد اشتباه در سایر گزینه‌ها به ترتیب: نوک می‌زد (ماضی + مضارع)، انسان نفعی نمی‌برد، نمی‌توانم به شما اجازه دهم.

گزینه ۴

۹۶

در سایر گزینه‌ها کان با فعل مضارع آمده و معادل ماضی استمراری ترجمه می‌شود اما در گزینه ۴ معنی "بود" (بودند) می‌دهد.

گزینه ۱

۹۷

بررسی اشتباهات گزینه‌های دیگر:

گزینه ۲: "المُكَيَّف" ← المُكَيَّف / گزینه ۳: "العامل" ← العامل / گزینه ۴: "المنظمة" ← المنظمة

گزینه ۱

۹۸

کلّ إنسانٍ: هر انسانی (رد گزینه ۳) / يحتاج: نیاز دارد (رد گزینه ۴) / نموذج تربويّ: نمونه پرورشی (رد گزینه ۴) / ليهتدي به: تا با آن هدایت شود، راهنمایی شود (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

گزینه ۲

۹۹

در گزینه ۱ "و آن در سرش" غلط است.

در گزینه ۳ نیز همین‌طور، ضمن اینکه "ه" در "رأسه" ترجمه نشده است.

لام مالکیت برای دارکوب است درحالی‌که در گزینه ۴ برای "نسیج" در نظر گرفته شده.

گزینه ۳

۱۰۰

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: "يَمْدُ: می‌کشد. / گزینه ۲: الشجرة: درخت - يضرّ: آسیب برساند. / گزینه ۴: "يحرّك: حرکت می‌دهد - يحدث: ایجاد می‌کند"

روان شناسی

گزینه ۱

۱۰۱

نکته قابل‌توجه در انتخاب این است که برای رسیدن به اهداف بالاتر آن را به هدف‌های کوچک‌تر و قابل وصول تقسیم می‌کنیم، به‌گونه‌ای که قدم به قدم و آرام‌آرام به اهداف موردنظر برسیم.

گزینه ۳

۱۰۲

فهماندن و آموزش زشتی‌ها و زیبایی‌ها ← هفت سال دوم (فرمانبردار)
نظرخواهی در تصمیم‌گیری‌های روزمره ← هفت سال سوم (وزیر و مشاور)

در مشاهده، اطلاعات باید به شکل دقیق ثبت شوند و تا جای ممکن از تعصب یا پیش‌داوری‌ها به دور بود.
رد سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: مربوط به پرسشنامه است و قسمت دوم مربوط به پرسشنامه
گزینه ۳: قسمت اول مربوط به آزمون و قسمت دوم مربوط به مشاهده است.
گزینه ۴: قسمت دوم مربوط به مصاحبه است.

انتخاب شغل توسط علی صرفاً چون دوستش این شغل را انتخاب کرده، نشان‌دهنده اطاعت کورکورانه است که معرف سبک تصمیم‌گیری وابسته است.
تعلل‌ورزی در کارها نشان‌دهنده کار امروز را به فردا موکول کردن است که معرف سبک تصمیم‌گیری اجتنابی است. پزشک شدن صرفاً از روی علاقه و احساس نشان‌دهنده سبک تصمیم‌گیری احساسی است.

برخی از قضایا یا گزاره‌های علمی در تعریف علم تجربی اهمیت زیاد دارند که عبارت‌اند از:
مسئله ← فرضیه ← اصول یا قوانین ← نظریه

هر سه گزینه ۱، ۳ و ۴ نشانگر ویژگی‌های جنسی ثانویه هستند، زیرا در تولیدمثل نقشی ندارند (بروز جوش در نوجوانی به علت تغییرات هورمونی است که گروهی از این هورمون‌ها جنسی هستند)، اما شروع قاعدگی (عادت ماهیانه) در دختران مربوط به باروری است و جزء ویژگی‌های جنسی اولیه به شمار می‌آید، زیرا مستقیماً به تولیدمثل مربوط می‌شود.

منظور از نشانه درونی، نشانه معنایی است. نشانه درونی، اطلاعاتی است که با آنچه باید بازیابی شود، ارتباط معنایی یا ارتباط مستقیم دارد و همچنین منظور از نشانه‌های بیرونی، نشانه حسی یا غیرمعنایی است که با آنچه باید بازیابی شود، ارتباط مستقیم ندارد.

آقا و سرور ← هفت سال اول زندگی، حدود دوره ۲ تا ۷ سالگی ← کودکی اول (قبل از دبستان)
وزیر و مشاور هفت سال سوم، حدود دوره ۱۴ تا ۲۱ سالگی ← دوره نوجوانی را بیشتر شامل می‌شود که ۱۲ تا ۲۰ سالگی است.

درصد صرفه‌جویی اطلاعات با گذشت زمان کاهش می‌یابد و ۸ ساعت بعد از یادگیری این میزان بیشتر از سایر زمان‌های مطرح شده در گزینه‌ها است (حدود ۵۰ درصد)، اما این کاهش در ساعت‌های اولیه پس از یادگیری مشهودتر است و بعداً آن شیب کاهش آن ملایم است.

با چه توصیفی از انسان باهوش یا حافظه قصد داریم به بررسی آن‌ها بپردازیم.

اعتبار راه‌حل‌های روش‌های اکتشافی با گذشت زمان به شدت متزلزل می‌شود. روش مهندسی معکوس هم جزء روش‌های اکتشافی حل مسئله است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: روش خرد کردن جزء روش‌های اکتشافی حل مسئله است که نیاز به پردازش عمیق اطلاعات ندارد.

گزینه ۲: بارش مغزی جزء روش‌های اکتشافی حل مسئله است و بر خلاف روش‌های تحلیلی، زمان‌بر نیست.

گزینه ۴: بعد از استفاده از روش‌های اکتشافی حل مسئله (در اینجا روش کاهش تفاوت)، برای اطمینان صددرصدی استفاده از روش‌های تحلیلی مفیدتر است (نه قبل از آن).

بیماری جسمانی

متغیر روان‌شناختی

بیماری دیابت ← پیامد روانی
آلرژی پوستی ← ناکامی‌های مکرر
عصبانیت و احساس غم

نشانه‌های بازیابی را می‌توان به دو گروه درونی و بیرونی تقسیم کرد.

منظور از نشانه درونی، نشانه‌های معنایی است و منظور از نشانه بیرونی، نشانه‌های حسی یا غیرمعنایی است.

بررسی گزینه‌ها:

تنها با استفاده از محرک و احساس می‌توانیم تمامی عبارات مثال آورده شده را تشخیص دهیم، چراکه با استفاده از صدا، بو، حرارت، مزه و نور می‌توانیم هم از طریق گیرنده‌های حسی که همان محرک است و هم از طریق احساس که توسط حس شنوایی (دریافت صدای بوق اتومبیل‌ها)، حس بویایی (دریافت بوی آلاینده‌ها در فضای خیابان)، حس لامسه (دریافت گرمای لیوان با گیرنده‌های حسی)، حس چشایی (دریافت مزه قند)، حس بینایی (دریافت نور منعکس شده از اجسام، افراد و...) آن عبارات را شناسایی کنیم تأیید گزینه "۴"، اما توسط مفاهیم توجه و ادراک ما نمی‌توانیم تمامی آن مفاهیم را تشخیص دهیم چراکه در توجه، دریافت‌های حسی را نمی‌توانیم به طور هم‌زمان مورد توجه قرار دهیم؛ زیرا ظرفیت سیستم عصبی ما محدود است، به همین دلیل برخی از این دریافت‌ها را فقط انتخاب می‌کنیم، مثل صدای بوق اتومبیل‌ها و نور منعکس شده از آسمان و در ادراک هم فقط به تشخیص رنگ خاکستری یک روز برفی، میزان روشنی و فاصله آن از ما، تشخیص صدای بوق اتومبیل‌ها، زیر و بم بودن صداها، جهت صداها (چپ و راست، بالا و...) و فاصله منبع صدا از ما را تشخیص می‌دهیم (رد گزینه‌های "۱"، "۲" و "۳")

بازنمایی اطلاعات موجود در حافظه ← تفکر ← شناخت عالی
 گزینه ۱: مربوط به ادراک ← شناخت پایه
 گزینه ۲: مربوط به توجه ← شناخت پایه
 گزینه ۴: مربوط به حافظه ← شناخت پایه

مثال شماره ۲ با بقیه گزینه‌ها متفاوت است و یک مسئله خوب تعریف نشده است. سایر گزینه‌ها مسئله‌های خوب تعریف شده هستند. مثال خوب تعریف نشده به معنای پیچیده بودن و دشواری حل یک مسئله است به عبارت دیگر مسئله‌های پیچیده از آنجایی که علل متعدد دارند به راحتی قابل تعریف نیستند.

رژیم غذایی سالم باید حاوی کربوهیدرات زیاد و چربی کم باشد.

هریک از دانش‌آموزان موضوعاتی را پیشنهاد می‌دهند. ← ارائه راه‌حل‌های مختلف ← مرحله دوم
 موضوع انشاء، عشق به وطن تعیین می‌شود. ارائه بهترین راه‌حل مرحله چهارم
 معلم می‌گوید فقط موضوعات مرتبط با کشور ایران پذیرفته می‌شود. ارائه معیار برای داوری مرحله سوم
 بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: مرحله اول - مرحله سوم - مرحله چهارم

گزینه ۲: مرحله دوم - مرحله سوم - مرحله چهارم

گزینه ۳: مرحله اول - مرحله چهارم - مرحله سوم

افرادی که مدام در حالت فشار روانی قرار دارند، روش‌های کارآمد حل مسئله را نمی‌دانند.
 بررسی سایر گزینه‌ها:
 گزینه ۱: بسیاری از افرادی که احساس شکست می‌کنند، مشکلات عاطفی جدی ندارند.
 گزینه ۲: ناتوانی در حل مسئله، علاوه بر ناکامی، موجب فشار روانی نیز می‌شود.
 گزینه ۴: علت ناتوانی بسیاری از افراد در حل مسئله، نداشتن تجربه گذشته یا نگاه جدید به مسئله است.

بیشترین فراموشی در ساعت‌های نخست بعد از یادگیری است (رد گزینه ۱) و فاصله مرور مطالب نباید بیشتر از شش یا هفت ساعت باشد (رد گزینه‌های ۲ و ۴).
 بنابراین در گزینه ۳ که اشاره شده الهام در حال مرور درسی است که پنج ساعت قبل آن را خوانده، فاصله زمانی بین یادگیری و مرور مطالب حفظ شده است.

۱۲۱

گزینه ۱

نسبی نه مطلق.

۱۲۲

گزینه ۱

مرزهای نواحی قابل تغییرند: در اثر فعالیت‌های انسانی یا عوامل طبیعی ممکن است ویژگی‌های خاص یک ناحیه از بین برود یا وسعت آن کم و زیاد شود.

۱۲۳

گزینه ۱

دریاچه ارومیه

۱۲۴

گزینه ۳

در جدول و نقشه صفحه ۳۹ انواع توده‌های هوایی به کشور مشخص شده است.

۱۲۵

گزینه ۱

به‌طورکلی علل ایجاد بیابان‌ها عبارت‌اند از: استقرار مرکز پرفشار و دوری از منابع رطوبت گزینه ۴ نادرست، زیرا در مورد الف استقرار در مراکز کم‌فشار بیان شده که در نواحی کم‌فشار ناحیه معتدله ایجاد می‌شود.

۱۲۶

گزینه ۳

در کشور ایران دسترسی به آب، بازارهای محلی و قرار گرفتن در تقاطع راه‌ها از مهمترین عوامل شکل‌گیری هسته اولیه روستاها و شهرها بوده است. عامل آب به دلیل فراوانی آن در این شهر، چندان اهمیت ندارد.

۱۲۷

گزینه ۴

دریای خزر، بزرگ‌ترین پهنه آبی محصور در خشکی به‌واسطه منابع نفت و گاز، تأمین ۹۰ درصد از خاویار جهان و دسترسی به بازار مصرف ۳۰۰ میلیون نفری کشورهای آسیای میانه، موقعیت نسبی بالایی برخوردار است.

۱۲۸

گزینه ۴

روند رو به رشد صنایع تبدیلی، وجود نیروی انسانی متخصص و ماهر و استفاده از روش‌های علمی در مجموع، باعث رشد این بخش از اقتصاد کشور ما شده است.

گزینه ۳

۱۲۹

عملکرد انسان در ارتباط با محیط طبیعی به دو گونه است:

- درک توان‌ها و استفاده از منابع برای رفع نیازها
- نگاه سودجویانه برای رسیدن به خواسته‌ها

گزینه ۱

۱۳۰

افزایش رسوبات سبب گسترش "سیلاب دشت‌ها" می‌شود و مجاری رودها را دچار تغییر می‌کند.

گزینه ۳

۱۳۱

ورقه‌ها از هم دور یا به هم نزدیک می‌شوند و یا به هم برخورد می‌کنند و یا در امتداد هم می‌لغزند. گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ همگی پیرامون این نظریه هستند و صحیح بیان شده‌اند، پس پاسخ سؤال نیستند.

گزینه ۴

۱۳۲

مراعات مداری در حاشیه صحرا به علت خشکی هوا به استپ‌های بیابانی تبدیل می‌شوند.

گزینه ۱

۱۳۳

تعریف ذکرشده در گزینه اول مربوط به موقعیت نسبی است. (نه مطلق)

گزینه ۲

۱۳۴

محل دقیق هر پدیده یا مکان، باتوجه به طول و عرض جغرافیایی، موقعیت مطلق یا ریاضی آن مکان است.

گزینه ۱

۱۳۵

جغرافی‌دان جهت جمع‌آوری و تجزیه و تحلیل اطلاعات موردنیاز خود از علم آمار و فناوری اطلاعات و ارتباطات کمک گرفته و با استفاده از سخت‌افزار و نرم‌افزارهای متعدد در زمان کوتاه و با دقت زیاد به سؤالات تحقیق خود پاسخ می‌دهد.

گزینه ۳

۱۳۶

مناطق روی مدار رأس‌الجدی و رأس‌السرطان بیشتر دارای پوشش بیابانی هستند. گزینه ۴ نادرست، منطقه روی مدار استوا بیشتر پوشش گیاهی جنگل‌های بارانی استوایی و ساوان را دارد.

گزینه ۱

۱۳۷

تنها مورد "ج" صحیح است.

- الف) پژوهشگر با استفاده از نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل اطلاعات، پاسخ مسئله خود را می‌یابد.
- ب) پژوهشگر در مرحله نتیجه‌گیری به تأیید یا رد فرضیه می‌پردازد.

گزینه ۳

۱۳۸

پس از جمع‌آوری، استخراج و طبقه‌بندی اطلاعات، مرحلهٔ پردازش یعنی حذف اطلاعات غیرضروری و حفظ اطلاعات مرتبط با پژوهش و تجزیه و تحلیل اطلاعات آغاز می‌شود.

گزینه ۴

۱۳۹

دو عامل مهم فرسایش در کوهستان‌ها، آب‌های جاری و یخچال‌ها هستند.

گزینه ۱

۱۴۰

مهاجرت روستاییان به شهرها از مهم‌ترین مهاجرت‌ها در دهه‌های اخیر به شمار می‌رود.

تاریخ

گزینه ۲

۱۴۱

مردم مصر خدایانشان را مهربان‌تر و دوستانه‌تر از خدایان سومری می‌پنداشتند، زیرا زندگی در اطراف نیل آسان‌تر از زندگی در کناره‌های دجله و فرات بود.

گزینه ۱

۱۴۲

تاریخ بیهقی هم جزء تاریخ‌های سلسله‌ای است (درس اول) و هم جزء تاریخ‌نگاری تحلیلی به شمار می‌رود (درس دوم)

گزینه ۴

۱۴۳

این فعالیت مربوط به خسروانوشیروان است.

گزینه ۲

۱۴۴

هر گزینه یک ایراد تاریخی دارد، مثلاً حفظ میراث الگوی خواجه نظام‌الملک بوده است نه هدفش، گزینهٔ ۳، اقدامات خواجه نظام‌الملک سبب این چالش می‌شود نه برطرف‌کنندهٔ آن. گزینهٔ ۴ خارج از اهداف این وزیر کاردان بوده است.

گزینه ۴

۱۴۵

ویژگی‌های رویدادهای تاریخی:

الف) دور از دسترس‌اند و قابل مشاهده نیستند و نمی‌توان آن‌ها را به‌طور مستقیم درک کرد، بلکه باید با استفاده از شواهد و مدارک آن‌ها را شناخت.

ب) تکرارناپذیرند و قابل تجربه نیستند.

پ) مجزا و مستقل نیستند و با یکدیگر رابطهٔ علت و معلولی دارند.

گزینه ۱

۱۴۶

در اواسط دوره اشکانیان دین زرتشتی نفوذ و گسترش چشمگیری یافت و برخی از پادشاهان اشکانی به این دین گرویدند.

گزینه ۱

۱۴۷

گاه‌شماری جلالی در ایران و اوستایی در دوره ساسانیان و هجری قمری در کشورهای اسلامی و خورشیدی در بین‌النهرین رواج داشته‌اند.

گزینه ۲

۱۴۸

گزینه ۲ صحیح است.

گزینه ۲

۱۴۹

عجائب‌المقدور جزء تکنگاری‌ها، شاهنامه جزء تاریخ‌های منظوم و المسالك والممالك جزء متون جغرافیایی است.

گزینه ۲

۱۵۰

صفویان با ایجاد وحدت سیاسی، یکپارچگی جغرافیایی و انسجام اجتماعی در ایران، زمینه مساعد و مناسبی برای توسعه و شکوفایی فرهنگی و تمدنی فراهم آوردند.

گزینه ۴

۱۵۱

خاندان معروف مدیچی که بر فلورانس حکومت می‌کرد، که مشوق و حامی جدی فرهنگ، ادب و هنر بود. گزینه ۱ نادرست، خاندان‌های حاکم بر شهرهای ایتالیایی حامی نقاشان، معماران و موسیقی دانان بودند.

گزینه ۱

۱۵۲

از نمونه‌های مشهور اندرزنامه‌ها می‌توان به قابوس‌نامه نوشته عنصرالمعالی در قرن پنجم اشاره کرد.

گزینه ۴

۱۵۳

کتاب تجارب‌الامم ابوعلی مسکویه، تاریخ بیهقی و مروج‌الذهب مسعودی از جمله تاریخ‌نگاری تحلیلی و فتوح‌البلدان و اخبار‌الطوال از جمله تاریخ‌نگاری ترکیبی است.

گزینه ۳

۱۵۴

نظام سیاسی-اداری که داریوش یکم ایجاد کرد، به دو بخش تشکیلات اداری مرکزی و تشکیلات استانی یا ساتراپی تقسیم می‌شد.

گزینه ۱

۱۵۵

شناسایی و کشف، نخستین گام در مرحله کار باستان‌شناس و حفاری، یکی از مراحل حساس کار باستان‌شناسی است.

گزینه ۳

۱۵۶

در مراحل کار باستان‌شناسان نخستین گام شناسایی و کشف مکان‌های آثار باستانی و در مرحله حفاری و کاوش با کوچک‌ترین اشتباه آسیب بزرگی به آثار و بناهای تاریخی وارد می‌شود.

گزینه ۴

۱۵۷

تاخت‌وتازهای سومری‌ها و اکدی‌ها سبب شد که حاکمان کوچک و مستقل ایلامی در حدود ۲۶۰۰ ق.م. با یکدیگر متحد شوند و پادشاهی ایلام را تأسیس کنند.

گزینه ۱

۱۵۸

در کنار رده‌بندی‌های قبیله‌ای، نوعی تقسیم‌بندی اجتماعی سه‌گانه بر پایه شغل و پیشه افراد نیز وجود داشت که میراث مشترک آریایی‌های هند و ایرانی به شمار می‌رود.

گزینه ۱

۱۵۹

گزینه ۱ صحیح است.

گزینه ۴

۱۶۰

تنها موارد (الف) و (د) صحیح هستند.

بررسی موارد نادرست:

(ب) تکرارناپذیرند و قابل تجربه نیستند.

(ج) مستقل نیستند و با یکدیگر رابطه علت و معلولی دارند.

جامعه‌شناسی

گزینه ۲

۱۶۱

در علوم انسانی به فعالیتی که انسان انجام می‌دهد، کنش می‌گویند.

گزینه ۴

۱۶۲

پدیده‌های اجتماعی، اجزای جهان اجتماعی‌اند و می‌توان آن‌ها را بر اساس اندازه و دامنه از یکدیگر تفکیک کرد.

گزینه ۳

۱۶۳

وابستگی از مهم‌ترین ویژگی‌های کنش نیست.

گزینه ۲

۱۶۴

پیامدهای غیرارادی کنش انسان، قطعی است؛ یعنی حتماً انجام می‌شود، ولی پیامدهایی که به اراده انسان‌ها وابسته است، احتمالی است؛ یعنی ممکن است انجام بشود یا نشود.

گزینه ۴

۱۶۵

زوال تدریجی قدرت کلیسا منجر به حاکمیت فئودال‌ها و اربابان بزرگ (کنت‌ها و لردها) شد. درنهایت، با انقلاب فرانسه دولت‌هایی شکل گرفتند که به‌طور رسمی جدایی خود را از دین اعلام کردند.

گزینه ۱

۱۶۶

باتوجه‌به ویژگی‌های آگاهانه بودن، ارادی بودن و هدفدار بودن کنش (علت) کنش انسان، معنادار است. (معلول)

گزینه ۳

۱۶۷

قومی که در اثر تهاجم نظامی شکست می‌خورد، اگر هویت فرهنگی‌اش را حفظ کند با ضعیف شدن تدریجی قدرت نظامی مهاجم، می‌تواند استقلال سیاسی خود را به دست آورد و اگر فرهنگی غنی و قوی داشته باشد، می‌تواند گروه مهاجم را در فرهنگ خود هضم کند و به خدمت گیرد. ایرانیان باستان، فتوحاتی فراتر از مرزهای جغرافیایی خود داشتند اما جهان‌گشایی‌ها به جهانی شدن فرهنگ آنان منجر نشد.

گزینه ۲

۱۶۸

یکی از روش‌های شناخت پدیده‌های ناشناخته این است که آن پدیده را با پدیده‌های شناخته‌شده مقایسه کنیم. مصداق شعر سعدی مقایسهٔ جهان اجتماعی و موجودات زنده است و علت با یکدیگر عمل کردن اعضای یک موجود زنده این است که حیات موجود زنده حفظ گردد.

گزینه ۳

۱۶۹

احترام به قانون - دولت - مدرسه

گزینه ۱

۱۷۰

به ترتیب: خودباختگی فرهنگی ← الف
ازخودبیگانگی حقیقی ← ب
ازخودبیگانگی تاریخی ← ج

گزینه ۲

۱۷۱

هویت فرهنگی تا زمانی که عقاید و ارزش‌های مربوط به آن مورد پذیرش اعضای جهان اجتماعی بوده و برای آن‌ها مهم باشد، دوام می‌آورد. هرگاه عقاید و ارزش‌ها اهمیت و اعتبار خود را نزد اعضای جهان اجتماعی از دست بدهند دوام هویت فرهنگی با چالش‌هایی مواجه می‌شود.

عبارت اول: جهان‌های اجتماعی یکسان‌اند یا متفاوت؟
عبارت دوم: علت تفاوت و تنوع جهان‌های اجتماعی انسان‌ها چیست؟

مفاهیم شمال (ثروتمندان) و جنوب (فقیران)، عمدتاً بعد از جنگ جهانی دوم به کار برده شد؛ زیرا برخی اندیشمندان معتقد بودند که چالش بلوک شرق و غرب، چالش اصلی نیست؛ بلکه چالش اصلی، بین کشورهای غنی و فقیر است.

بخش‌هایی از جهان اجتماعی به‌آسانی تغییر می‌کنند و تغییر آن‌ها، تحول مهمی در جهان اجتماعی پدید نمی‌آورد. به بخش‌هایی که امکان تغییر بیشتری دارند و نقش حیاتی و اساسی ندارند، لایه‌های سطحی جهان اجتماعی می‌گویند.

ایرانیان پس از آشنایی با اسلام، عناصر مشرکانه و اساطیری هویت خود را کنار گذاشتند و به تفسیر توحیدی از هویت خویش دست یافتند عقاید و ارزش‌های توحیدی اسلام، ایران را به جهان اسلام ملحق ساخت. زبان فارسی دری به دلیل مشارکت فعال ایرانیان در حیات فکری جهان اسلام، از محدودهٔ زبان سیاسی مشترک اقوام ایرانی فراتر رفت و به‌عنوان زبان دوم جهان اسلام شهرهای امپراتوری‌های گورکانی و عثمانی را درنوردید.

به دنبال تغییر جهان اجتماعی موجود و در پی آن برداشته‌شدن الزام‌هایش، جهان اجتماعی جدیدی شکل می‌گیرد و الزام‌های دیگری به دنبال می‌آورد که بر فعالیت‌های اجتماعی اعضای آن تأثیر می‌گذارد. شناختن جهان اجتماعی جدید نیازمند پیدایش و گسترش آگاهی و اراده‌ای نوین است. تفاوت‌هایی که مربوط به لایه‌های عمیق جهان و عناصر محوری آن باشد، آن را به جهان اجتماعی دیگری تبدیل می‌کند.

امکان ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌های بشری از دست می‌رود.

تعارض فرهنگی گاهی ناشی از علل درونی است و به نوآوری‌ها و فعالیت‌های اعضای جهان اجتماعی بازمی‌گردد و گاهی ناشی از علل بیرونی است و پیامد تأثیرپذیری از جهان‌های اجتماعی دیگر است.

ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی از طریق کنش‌های اجتماعی تحقق می‌یابند و پدیده‌های جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی را ضروری می‌سازند. از طریق تعلیم و تربیت و تشویق و تنبیه، ارزش‌ها و هنجارها را به افراد متقل می‌کنند. افراد با عمل کردن بر اساس ارزش‌ها و هنجارها به آن‌ها تداوم می‌بخشند. تا پدیده‌های اجتماعی خرد و کلان به همین طریق شکل می‌گیرند.

انتسابی - اجتماعی - ثابت / اکتسابی - فردی - متغیر

فلسفه

تنها راه رسیدن به شناخت تجربه است.

اول آنکه اثبات یک چیز به معنای شناخت آن است، پس اگر گوینده می‌گوید روح را نمی‌شود اثبات کرد منظور این است که روح را نمی‌شود شناخت.

- نظر دقیق و روشن دربارهٔ انسان در یونان باستان اولین بار از جانب افلاطون ابراز شد.
- کتاب "دربارهٔ نفس" اثر ارسطو است.

از نظر ارسطو نفس انسان در هنگام تولد حالت بالقوه دارد و هیچ چیز بالفعلی ندارد، نه علم، نه احساس، نه محبت و نه نفرت و نه هیچ چیز دیگر. نفس به تدریج این امور را کسب می‌کند و به فعلیت می‌رسد و کامل و کامل‌تر می‌شود.

ارسطو فیثاغورس را واقف ریاضی دانست (رد گزینه‌های ۱ و ۴) و دلیل این نام‌گذاری به علت آن بود که نخستین کسانی بودند که خود را واقف ریاضی دانستند.

وحی ابزار شناخت کدام نوع معرفت است	ارسطو	حس و تجربه
کلام الهی	از اولین دانشمندانی که میانی علوم تجربی را پایه‌گذاری کرد.	ابزار شناخت تفاوت‌ها و تمایزات اشیاء

سقراط، روش بحث ثابتی داشت. مفهومی از مفاهیم را که در زندگی ما اهمیت حیاتی دارد، برمی‌گزید و درباره‌اش پرسش می‌کرد. مثلاً می‌پرسید: "دوستی چیست؟" وقتی کسی داوطلب پاسخ می‌شد، باتوجه‌به پاسخ او، سؤال دیگری طرح می‌کرد به طوری که مخاطب و پاسخ‌دهنده را به حقیقت می‌رساند، و آنچه را که حق بود از زبان پاسخ‌دهنده به دست می‌آورد.

پراگماتیست‌ها معتقدند که ازطریق تجربه نمی‌توان به واقعیت دست پیدا کرد. بنابراین هدف ما کشف واقعیت نیست. باید توجه داشت که حقیقت ← مطابقت با واقعیت.

شهود عرفانی یک نوع معرفت و شناخت است.

- در بحث امکان شناخت یکی از ویژگی‌های انسان توانایی شناختن است. (نه تفکر فلسفی - دقت کنید: همه انسان‌ها وارد تفکر فلسفی و فطرت ثانی نمی‌شوند).
- انسان‌ها از طریق شناخت (نه رفتار) خود با اشیاء و پدیده‌های پیرامون ارتباط برقرار کرده و از آن‌ها استفاده می‌کنند.
- موارد ۲ و ۳ کاملاً صحیح می‌باشند.

اینکه موجودات غیرزنده را بررسی کنیم درواقع موجود را از یک جنبه خاصی (غیرزنده بودن) بررسی کرده‌ایم که کار علوم تجربی است، باتوجه‌به سؤالات ۲، ۳ و ۴ ملاحظه می‌کنید که سؤالات مذکور سؤالات فلسفی می‌باشند.

موارد ۱ و ۲ کاملاً درست می‌باشند.
در آغاز شکل‌گیری فلسفه آنچه بیش از هرچیز اندیشمندان نخستین را به خود مشغول می‌داشت، دگرگونی‌هایی بود که پیوسته در جهان طبیعت رخ می‌داد. (نه کشف ماده‌المواد)
مورخان فلسفه "تالس" را نخستین اندیشمند یونانی می‌دانند که اندیشه فلسفی مشخص داشته است (نه سقراط)؛ بلکه سقراط را شهید راه حکمت و اندیشه معرفی می‌کنند.

- کانت دو کتاب مهم در فلسفه اخلاق دارد، یکی "نقد عقل عملی" و دیگری "بنیاد مابعدالطبیعه اخلاق" دو کتاب دیگر وی به نام "عناصر مابعدالطبیعی نظریه حقوق" و "عناصر مابعدالطبیعی فضیلت" حاوی بخش‌هایی از فلسفه اخلاق کانت هستند، ولی موضوعشان به‌طورکلی فلسفه اخلاق نیست.
- طبیعت‌گرایان ریشه فعل اخلاقی را رفتار طبیعی، منافع طبیعی و زندگی اجتماعی می‌دانند.

گزینه ۴

۱۹۴

پارمنیدس بر خلاف هراکلیتوس تأکید داشت که هستی یک امر واحد ثابت است. او می‌گفت: در جهان واقع نیستی راه ندارد و نمی‌توان گفت: نیستی هست، زیرا این جمله تناقض‌آمیز است.

گزینه ۳

۱۹۵

فیلسوفان تلاش می‌کنند قوانین و احکامی را که مربوط به خود هستی و وجود اوست به دست آورند.

گزینه ۴

۱۹۶

سقراط وقتی کسی داوطلب پاسخ می‌شد، باتوجه به پاسخ او، سوال دیگری مطرح می‌کرد، به طوری که مخاطب و پاسخ‌دهنده را به حقیقت می‌رساند و آنچه را که حق بود، از زبان پاسخ‌دهنده به سخت می‌آورد.

گزینه ۳

۱۹۷

نظریه‌های گوناگون موجب ظهور سوفیست‌ها شد سوفیست‌ها به آموزش فن سخنوری می‌پرداختند و به انکار اصل حقیقت و واقعیت مشغول بودند.

گزینه ۲

۱۹۸

موارد الف و د فلسفه مضاف می‌باشد، درحالی‌که موارد ب و ج کلی هستند و فلسفه اولی محسوب می‌شوند.

گزینه ۲

۱۹۹

پیروان مکتب اصالت فرد، جامعه را چیزی غیر از مجموع افراد نمی‌دانند.

گزینه ۲

۲۰۰

روح بر اساس مکتب حکمت متعالیه ملاصدرا، چیزی ضمیمه شده به بدن نیست؛ بلکه نتیجه رشد و تکامل خود جسم و بدن است. از نظر ملاصدرا روح و بدن دو چیز مجزا نیستند که کنار هم قرار گرفته باشند، بلکه وحدتی حقیقی دارند. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های ۱: روح بر اساس این مکتب چیزی ضمیمه شده به بدن نیست.

گزینه ۳: روح و بدن دو چیز مجزا نیستند که کنار هم قرار گرفته باشند.

گزینه ۴: ظرفیت روح انسان بر اساس دیدگاه‌های ملاصدرا، پایان ندارد و روح می‌تواند به هر مرتبه کمالی در جهان دست یابد.

گزینه ۴

۲۰۱

"درخت چهار حرف دارد" ناظر به لفظ یا زبان است. "درخت برای زنده ماندن به آب و خاک نیاز دارد" ناظر به خارج یا مصداق و "به درخت خانه مادر بزرگم فکر می‌کردم"، ناظر به ذهن (مفهوم یا معنا) است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: لفظ و ذهن درست است، ولی مفهوم اشتباه است. خارج یا مصداق می‌شود.

گزینه ۲: لفظ بخش اول درست است، ولی مفهوم و مصداق غلط است.

گزینه ۳: زبان و خارج درست است، ولی مصداق به معنای جهان خارج است و درست نمی‌باشد.

گزینه ۲

۲۰۲

کتاب بر محتوای کتاب: تضمنی (بخشی از معنا)

سپهر بر دفاع: کنایی – التزامی

تیر بر گلوله: مطابقی (معنای اصلی)

شیر بر شجاعت: التزامی (کنایه)

گزینه ۴

۲۰۳

رابطه میان دو قضیه "هیچ سنگی آتش نیست و هر سنگی آتش است"، تضاد است و رابطه میان دو قضیه "بعضی شاعران آموزگار هستند و بعضی آموزگاران شاعر هستند". عکس مستوی است.

گزینه ۳

۲۰۴

در گذشته قانع کردن دیگران توسط خطابه صورت می‌گرفت، اما امروزه علاوه بر خطابه شامل تمامی روش‌های اقناعی می‌شود.

گزینه ۲

۲۰۵

در تفکر نقادانه (فراگیری مهارت تفکر و یادگیری اصول و قواعد منطقی و جدی گرفتن فرآیند تفکر) صحیح می‌باشد.

ج – خطای ناشی از عوامل روانی خطاهای غیرصوری می‌باشد.

گزینه ۳

۲۰۶

در تضاد سور هر دو "کلی" است و نسبت تغییر می‌کند، پس موجبه کلی، تضادش "سالبه کلی" می‌شود.

گزینه ۲

۲۰۷

مجهول عبارت است از: چیزی که از طریق استدلال با تعریف مشخص می‌شود، در استدلال مقدمات معلوم و نتیجه تا پیش از ادامه استدلال مجهول است. (رد گزینه‌های ۳، ۴ و ۱)

گزینه ۱: قضیه موجهه است.

گزینه ۲: گرچه در ظاهر قضیه سور ندارد، اما به جای اسم اشاره جزئی می‌توانیم به آن قضیه سور اضافه کنیم که هم قضیه محصوره است و هم سالبه.

گزینه ۳: قضیه شخصی است.

گزینه ۴: موضوع این قضیه سی نفر است که نمی‌تواند سور بگیرد، بنابراین شخصی است.

استعاره به معنایی، بیرون از معنای خود لفظ به کار می‌رود، بنابراین، دلالتش التزامی است. همچنین جناس تام مربوط به مغالطه اشتراک لفظ می‌باشد.

استقرای تعمیمی در علوم تجربی و استنتاج تبیین در بررسی فرضیه‌های علمی و البته زندگی روزمره کاربرد دارد.

روش‌های اقناعی و خطابه مربوط به کاربردهای استدلال و اقناع دیگران است.

اثبات تالی $\rightarrow$ اثبات مقدم : وضع مقدم
 نفی مقدم $\rightarrow$ نفی تالی : رفع تالی
 دو صورت : معتبر
 دو صورت : نامعتبر
 صورت‌های قیاس استثنایی متصل

بررسی گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: وضع تالی مغالطه است نه قیاس

گزینه ۲: از اثبات تالی اثبات مقدم نتیجه‌گیری شود مغالطه وضع تالی است نه قیاس

گزینه ۳: رفع تالی قیاس است نه مغالطه

دریای جیوه (کلی وهمی و خیالی است).

واجب الوجود (کلی، هرچند در خارج از ذهن یکی است، ولی ذهن می‌تواند مصادیقی را برای آن فرض کند).

فردوسی (جزئی) - رود کارون (جزئی)

اجتماع نقیضین (کلی مصداق ندارد).

شریک‌الباری (کلی مصداق ندارد).

گزینه ۱

۲۱۴

حیطه منطق بر اساس دو نوع از علم و آگاهی ذهن انسان؛ یعنی تصور و تصدیق معین می‌شوند. به عبارت دیگر، چون دانش انسان یا تصور است یا تصدیق، حیطه‌های منطق هم یا به دنبال تدوین قواعد رسیدن به تصور است (تعریف) یا به دنبال تدوین قواعد رسیدن به تصدیق (استدلال).

گزینه ۳

۲۱۵

چون مقدمه جزئی است. باید به دنبال یک مقدمه کلی باشیم. حال چون در شکل دوم هستیم "الف" در هر دو مقدمه باید محمول باشد.

گزینه ۱

۲۱۶

تعریف مفهومی یعنی بیان ویژگی مشترک مفهوم با سایر مفاهیم غیرمشابه

گزینه ۳

۲۱۷

در عبارات قضایا مانعة‌الجمع الف یا ب (نه هر دو شاید هیچ کدام) یعنی هوای جنوب کشور نمی‌تواند نه گرم باشد نه سرد

گزینه ۲

۲۱۸

اینکه حکم در قضیه مشروط باشد یا نباشد، ملاک تقسیم‌بندی قضایای حملی و شرطی است.

گزینه ۱

۲۱۹

مفاهیم آن دانش‌آموز: مسجدالنبی و حافظ جزئی هستند. دریای جیوه و خاتم‌الانبیاء هر دو مفاهیم کلی هستند.

گزینه ۱

۲۲۰

لفظ دست در این گزینه چون کنایه می‌باشد، پس التزامی است. گزینه‌های ۲، ۳ و ۴ همگی دلالت هستند.

